

Pispalalainen

2 • 2011

ENTISTÄ TANAKAMPI

Tietovisat ke klo 19.07
Huutovisa la klo 15.00

Tahmelan vierottie 2
puh. 222 3353
avoinna ark. 15-24, la 12-01, su 12-23

Livemusiikkia viikonloppuisin! www.kujakolli.fi

VASTAVIRTA~KLUBI

MA - PE ★ 15 - 02

LA - SU ★ 12 - 02

TIETOKILPAILU JOKA TIISTAI

21:30

TUU SINNE NYT.

Pispalan valtatie 39 • muu ohjelma - www.vastavirta.net

Pispalalainen 2 / 2011

Päätoimittaja
Hilkka Hakala

Toimitussihteeri
Mikko Nenonen

Toimituskunta
Hilkka Hakala
Paula Huhtanen
Ilpo Mikkonen
Veikko Niskavaara
Asko Parkkonen
Marita Sandt
Mikko Nenonen
Anni Laivoranta
Jolanna Mannila

Kansikuvat
Ilpo Mikkonen

Taitto
Mikko Nenonen
Anni Laivoranta

Painopaikka
Tampereen Offsetpalvelu Oy

Painosmäärä
4500

Julkaisija
Pispalan kumppanuus ry

Jakelu
Suur-Pispalan alue

Pispalan verkkosivut
www.pispala.fi

Pispalalainen verkossa
www.pispala.fi/pispalalainen

Ilmoitukset
Katso mediakortti lehden
nettisivuilta

Lisää Pispala-juttuja
www.mansetori.fi/pispala

Toimitus
Pispalan kirjastotalo
Tahmelankatu 14
33240 Tampere
puh. 03 223 9654
pispalalainen@gmail.com

Seuraava numero ilmestyy
toukokuussa 2012

Toimitus ottaa vastaan aineistoa,
juttuvinkkejä ja palautetta.

Pispalalainen

2 • 2011

HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!
TOIVOTTAA PISPALALAISEN TOIMITUS

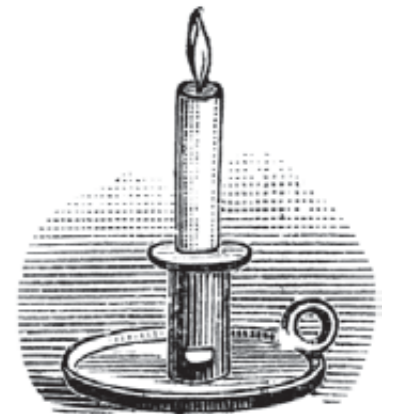
Joulu kuulostaa kulkuselta
Joulu tuntuu pumpulilta
Joulu maistuu piparilta
tai namuselta
tai mantelilta.

Joulu näyttää tähtöseltä
Joulu näyttää kynttilältä
Joulu tuoksuu vihreältä
tai punaiselta
tai ruskelta.

Sillä joulukuusi on vihreä
ja kuusen oksan kätöksässä
on piparipossun seurana
kirkkaanpunainen omena.

Kaarina Helakisa

Suuri kiitos kaikille lehden tekoon ja jakoon osallistuneille!

Sisällysluettelo

- 5 Pöheiköt kuriin
- 6 Kaipuu Pispalaan
- 7 Kolumni
- 8 Ryytimaiden rakennettavuus
- 10 Pulterin Kältsy juhlii
- 12 Kulttuurikävely
- 14 Osuustoimintaleiri Pispalaan
- 16 Lauri Viita -laulut
- 18 Jukka Sirén muistelee
- 20 Pispala-Pyynikin yrittäjät
- 22 Sydänyhdistys Pispalassa
- 23 Matti Helimo
- 26 Saunahoitoja Rajaportilla
- 27 Tyttöjen tupa 10 v.
- 28 Liettualainen vihtaperinne
- 30 Rakennuskulttuurikeskus
- 32 Taide ja suklaa kohtaavat
- 34 Johanna Vehkoo
- 38 Elokuvaohjaaja Irakista
- 39 Hieroja Israelista
- 40 Tohvelisankarit
Kirkon uudet urut
- 41 Kuntotarkastuksista
- 42 Uutisellista
- 43 Lisää uutisia
- 44 Tipotie ja Rinnekatu 2
- 46 Tellus-kuoro
- 47 Black Motor -yhtye
- 49 Pyykkipuiston aitanhanke
- 50 Kaavoitusasiaa
- 51 Järvimaisema-aloite
- 55 Heinarin sarjakuva

Kuva: Mirita Heinämäki

✳ Pispalan Soppa ja Soosi ✳

Uusi aamiais- ja lounaskahvila
avaa ovensa tammikuun alkupuolella
Pispalanvaltatie 21
entisen Rajakioskin tiloissa

Maukasta kotiruokaa,
tuoreet itsetehdyt leivonnaiset
Annokset myös mukaan

Pöperöä ja paakelssiä myös
omiin pippaloihin!

TAMPEREEN LIHAJALOSTE OY

jo vuodesta
1949

TAMPEREEN
LIHAJALOSTE OY

Välitä omasta sekä
ystäväsi terveydestä.
Hanki Kipukoukku lahjaksi

Hallituskatu 23 Ih 3
video-opastus
www.kipukoukku.info

Husqvarna VIKING SINGER

PARHAAT TUOTTEET - PARASTA PALVELU!

Ompelukoneet • Saumurit • Silityslaitteet • Huoltopalvelut

Klikkaa
www.ompelijanmaailma.fi

Liikkeemme yhteydessä
toimii myös edullinen
ja Suomen monipuolisin
ompelijan verkkokauppa.

OMPELUKONEKESKUS KOIVU

Pispalan valtatie 50, Tampere, (03) 344 0022

Fysikaalinen hoitolaitos

PIRKA-HOITO OY

Fysioterapia	Ikäihmisten
Hieronta	fysioterapia
Akupunktio	KELAn vaikea-
Kinesioiteippaus	vammaiset
Asentohuimaus	-hoito

Pispalanvaltie 45
33250 TAMPERE

puh 03-2123002
www.pirkkahoito.fi

reviiri
ELÄINLÄÄKÄRIASEMA

Palvelemme ma-pe 8-20
Päivystämme la-su 9-14

Myynnissä ensiapulaukut arjen
pikku haavereihin.

Osta ennen joulua ja saat 10€ etusetelin
Eläinlääkäriasema Reviiriin.

Jaossa myös erittäin suositut ilmaiset Reviirin omat
pentu-, nivelrikko- ja laihdutuspaketit - hae omasi!

Pispalan valtatie 91, 33270 Tampere, puh. 010 6666 777

Puhelu: tanikapuh. 0,0821 €/puhelu + 0,059 € min.
matkapuh. 0,0821 €/puhelu + 0,169 €/min.

Kipin kopin koneita
vuokraamaan...

hrk.fi

HRK - Vuokraamot
www.hrk.fi

Työmaatiljoja,
telineitä,
rakennuskoneita
henkilönostimia...

Rakennuskonevuokraamo
Hämeen Rakennuskone Oy

Pispalan valtatie 124
Tampere Epilä (03) 3451 190

Tampere, Kangasala, Lahti, Hämeenlinna, Tuusula

TEKSTI JA KUVA: VEIKKO NISKAVAARA

PÖHEIKÖT KURIIN JA MAISEMA ESIIN, OSA 2: KATSELMUKSET TEHTY, RAIVAUKSET ALKAMASSA?

Lehden toukokuun numerossa kirjoitettiin Pispalan pusikoitumisesta ja maisemien peittymisestä.

Silloin pyydettiin lukijoilta esityksiä raivauksista tai muuta hoitoa tarvitsevista paikoista. Vastauksia tuli yllättävän paljon: kaikkiaan 28 asukkaalta eri puolilta Pispalaa. Kiitokset kaikille!

Ehdotusten määrä osoittaa että ongelma on vakava ja sille on tehtävä jotain.

Toukokuussa haastattelimme kaupungin ympäristön kehittämisspäälikkö Teemu Kylmäkoskea asiasta. Hän lupasi tulla yhdistysten edustajien kanssa katselmuskierroksille, jotka sitten tehtiinkin parina iltapäivänä heinä- ja lokakuun alussa. Mukana olivat asukasyhdistyksen ja Moreenin edustajat. Kiersimme kaikkialla Pispalassa ja kävimme läpi lukijapalautteissa ja muuten ongelmalliseksi havaittuja paikkoja.

Lähes kaikkialla olimme yksimielisiä siitä, että raivauksia tarvitaan jotta maisemat säilyvät. Joidenkin erikoispaikkojen kasviston ja eläimistön suojelutarpeet täytyy kuitenkin ensin ottaa huomioon asiantuntijoiden avustuksella.

Ongelmana on vain puute työvoimasta. Kaupungin säästöjen takia tekijöitä tällaisiin töihin on entistä vähemmän. Ensisijaisesti hoidetaan ykköshoitoluokan puistot, joita Pispalassa on vähän. Kylmäkoski lupasi kuitenkin ottaa kaikki esittämämme kohteet listoille toteutettaviksi harkinnan mukaan kunhan työvoimaa liikenee.

Ensimmäisiksi kohteiksi esitimme Pitkien portaiden varsien puskiain

vaamisen sekä koulun nurkalla Pispalan kadun yläpäästä Pyhäjärvelle avautuvan maiseman avaamisen. Nekin odottavat vielä tätä kirjoittaessa tekemistään, mutta elämme toivossa, että ennen ensi kesän puiden lehtimistä raivaus tapahtuisi ja näiltä perinteisiltä näköalapaikoilta näkisi taas kunnolla rinteeseen ja järville.

Joidenkin kohteiden totesimme sopivan myös asukkaiden talkoilla tehtäväksi, kunhan vetäjänä on asiaa tunteva henkilö ja kaupungin puolelta saadaan lupa ja ohjeet.

Tällaisina kohteina tehtiinkin kesän mittaan Ansonkallion näköalapaikan pusikoiden raivauksista Märten Sjöblomin vetämänä ja Provastinkadun itäpäähän kääntöpaikan järvimaiseman avaamisesta Kari Laamasen vetämänä.

Jos muillakin porukoilla on halua raivata joku kaupungin maalla oleva pienempi paikka itse, niin lupa tulee kysyä Kylmäkoskelta: teemu.kylmakoski@tampere.fi

Ja jos kyse on yksityisten tonttien raivauksesta, lupa pitää luonnollisesti kysyä tontin omistajalta.

Syksyn aikana kaupunki uudisti Pulkasaarenkadun rantapäässä olevan lasten leikkipaikan. Töiden yhteydessä karsittiin myös rantapöheikköä siltä kohtaa. Tavoit-

teena on, että ainakin kaikkien rantaan päättyvien katujen kohdalta avattaisiin ennen pitkää maisema järvelle saman tapaan.

Pyhäjärven rannan katselmuksessa arvioitiin myös, että ehkäpä ensi kesänä osa ranta-alueen pienempien puskiain raivauksesta, haittakasvi jättipalsamin poistosta ja muusta niitosta voisi sopia Kurpitsaliikkeen työllistetyillä teetettäväksi jonkinlaisella sopimuksella kaupungin kanssa.

Katselmuksista kirjoitettiin muistiot, jotka ovat luettavissa Pispalan asukasyhdistyksen sivuilla: <http://www.pispala.fi/asy>

Raivaus- yms kohteita voi edelleen ehdotella osoitteeseen: asypispala@gmail.com

Pulkasaarenkadun uudistetun leikkipaikan välineet toimivat hienosti, toteavat niitä joulukuun alussa testailleet Veera ja Veikko Hautsalo. Myös järvinäköalaa on osittaisella rannan raivauksella avattu jo tältä kohtaa.

Riikan kaipuu Pispalaan

Tuli tehtäväksi kirjoittaa juttu, joka liittyy jotenkin Pispalaan. Melkein heti nousi mieleen vanha kaverini Riikka, **Mikkosen Riikka**.

Riikkahan muutti Pispalaan kotikaupungistaan Nokialta siinä joskus ennen vuosituhannen vaihtumista. Ei kestänyt kauankaan, kun jo tuntui, että aina se on siellä asunut, ja sinne se selvästi kuuluu.

Eipä Riikka nytkään kaukana Pispalasta majaile, ihan nurkan takana Haapalinnassa. Siitä on kohtuullisen helppo pistäytyä harjulla. Ongelma – näin olen ymmärtänyt – on se, että pelkkä pistäytyminen ei riitä.

Ne rinteet, huh huh!

Riikka on selvästi miettinyt asiaa, kun järjestäydyn hänen puheilleen kyselemään Pispalasta ja kaipuusta ja muusta vastaavasta. Kerrotaan siis heti alkuun se näkökulma, johon Riikka palaa puheissaan useampaan otteeseen.

– Mitä ylempäs harjulla pääsee, sitä kotoisampi on olo. On ilmaa, tilaa ja

järviä. Liikenteen meteli taas jää kauemmas, Riikka sanoo.

– Ilma, maa ja vesi kohtaavat oikealla tavalla, se tarkoittaa hetken päästä, kun on jo ehditty jutella välillä jostain ihan muusta.

Pari muun aiheesta harhailemisen jälkeen Riikka palaa kuvailemaan, millaista hyvää oloa harjulla oleileminen tarkkaan ottaen tuottaa.

– Sydän lyö tasaisemmin, henki kulkee. Mutta ne rinteet, huh huh! Talvela etenkin, se puuskahtaa ja viittaa tällä kai lähinnä kurjilla keleillä kiipeilemisen vaaroihin.

Ei ole Pispalakaan ihan silkkaa riemusaattoa.

Hiekkalinnaa ja kissapukua

Muistellaan muistoja Pispalasta. On niitä rinteitä nimittäin välillä menty aika sukkelaankin. Silloin esimerkiksi, kun oli mökkireissu alkamassa ja piti matoja saada. Riikka siis kipaisi harjulta Tahmelaan kasvimaalle, kaivoi paljain käsin tarvittavat lierit ja paineli

harjun yli Pispalan valtatievarteen. Joku parikymmentä minuuttia siihen kai meni.

Kesäisiä 30-vuotisjuhliiaan Riikka miettii viettäneensä Tahmelan rannassa. Oivallisin tapa juhliä on tietenkin hiekkalinnan rakentaminen, ja sen Riikka kertoo tehneensä tuolloin ensimmäistä kertaa oikeaoppisesti, veistämällä. Jos haluatte tietää tarkemmin, miten se tapahtuu, kysykää Riikalta. Se selittää kyllä!

Vielä muistellaan kissapukua, joka Riikalla on erään lastennäytelmän peruna. Kokopuku, ruskea pohja, tummat raidat, häntä, korvat... Siihen Riikka pukeutui yhtenä vuonna karnevaaleilla ja viimeisteli asun isoilla punaisilla kengillä, valkoisella käsilaukulla ja kis-samaskilla. Täydestä meni.

Pispalassa et ole kummajainen

Riikka ryhtyy aika helposti puheisiin ihmisten kanssa, kyselee, kommentoi ja kuuntelee. Sillä tavoin alkoi myös Riikan pispalalaistuminen jo silloin sen edellisen vuosituhannen lopulla – juttelemalla ihmisille kadulla ja kapakassa. Siitä päästäänkin toiseen suureen Pispala-kaipuun syyhyn.

– Pispala on paikka, jossa mahtuu sekaan. Ei ole kummajainen, Riikka pohtii. Tästä voi ymmärtää, että jossain muualla hyväksytyksi tuleminen saattaa hyvinkin olla oleellisesti hankalampaa.

– Ainakin ne kestää kuunnella mua, meen siinä sivussa, Riikka jat-

kaa. Jälleensyntymä ja divinaatio ovat kuulemma hyviä esimerkkejä aiheista, joista ei voi ihan minkä tahansa hiekkalaatikon reunalla kovin huolettomasti lähteä juttelemaan. Vaan annas olla, jos ollaan pispalalaisella hiekkalaatikolla tai muulla keskustelutukilla!

Annetaan Riikalle viimeinen sana siitä, millaisia ihmiset harjulla parhaimmillaan ovat. (Ei sillä, etteikö siellä osattaisi myös nurjaa suhtautumista, toki osataan, mutta pakkoko siitä on välittää? Ei ole pakko, Riikka toteaa.)

Ja nyt ne ihmiset, parhaimmillaan.

– Helpompia, mukavampia, fiksumpia ja avarakatseisempia. Mikäs on ollessa avarakatseinen, kun järvi näkyy, katsoi kumpaan suuntaan hyvänsä.

Pispala kolmella sanalla

Lopuksi esitän vielä kevytmielisen pyynnön: ole ystävällinen ja kuvaa Pispalaa kolmella sanalla. Tavoilleen uskollisena Riikka suhtautuu tehtävään vakavasti ja lupaa pohtia sitä kotitehtävänä.

Muutaman päivän päästä tulee ensimmäinen sana: tarinointi. Toinenkin sana on tuloillaan, mutta vielä vähän kesken. Kolmanteen asti emme toistaiseksi ole ehtineet.

Mietintä siis jatkuu. Jos haluatte osallistua sanaleikkiin, jutelkaa Riikalle. Varatkaa aikaa, siitä saattaa kehkeytyä pidempi keskustelu.

J-P VUORELA

KOLUMNI KOTIWIIVI

ON SYYTÄ HUOLEEN

”Mielestäni pahin uhka on tuo keltainen vaara”, sanoi Tuntemattoman Honkajoki, joka ei luottanut järjestelmiin. Rauhan aikana hän turvautui käpyjen keräilyyn ja sodassa henkilökohtaiseen aseeseen.

Itsetuntoisena hämäläisenä Honkajoki sopeutui ensimmäisenä jokaiseen uuteen tilanteeseen, sodan lopputulosta myöten.

Mistä helkkarin kulttuurista tulevat nämä keskustelupalstojen ruikutajat, jotka pelkäävät omaa varjoaankin? Eivät hämäläisestä perinteestä ainakaan.

Nyt meitä näyttäisi uhkaavan Bilderberg-salaseuran, islamistien, juutalaispankkiirien ja kulttuurimarxistien kannattaman hallitsemattoman maahanmuuton aiheuttama tappaja-asteroidien törmäysvaara. Tuossa olisi Honkajokelekin pohtimista.

Nämä blogistanin sankarit kutsuvat maahanmuuttoa hallitsemattomaksi, mutta puhuvat seuraavassa hetkessä suurista suunnitelmista ongelman takana:

Suomeen tulijat ovatkin NATO:n agentteja, jotka rahdataan tänne kansallista yhtenäisyyttä tuhoamaan, jotta maan joka niemessä, notkossa ja saarelmassa odottavat kultakaivokset putoaisivat kolonialistisen kapitalismin käsiin.

Tai:

Suomeen tulijat ovat kaikki Moskovan yliopistossa 1980-luvulla koulutettujen sissien sukulaisia, jotka on tuotu perheenyhdistämisen varjolla valmistelemaan vallankumouksia omissa kotimaissaan; mutta jotka ovat jääneetkin tänne tuhoamaan taloutemme kukkahattutätien myöntämällä polkupyörävastuksilla.

Näistä asioista puhutaan blogistanissa ihan uudella suomalais-ugrilaisella kielellä: perussuomella. Perussuomi on melkein yhtä läheistä sukua suomelle kuin vatjalle tai vepsälle, mutta ei sitä helppo ole ymmärtää. Ehkä tohtori Halla-aho kirjoittaa joskus sen kieliopin.

Onneksi on velkakriisi, joka päästää meidät välillä huolestumaan muustakin kuin maahanmuutosta.

Tiedättehän, että Euroopan hallitukset ovat vuosikymmeniä seuranneet vapaamieliseksi veikoksi naamioituneen Suuren Saatanan, John Maynard Keynesin, oppeja ja ottaneet Velkaa.

Suomi on kuilun partaalla. Julkinen velka oli viime vuonna 48,4 prosenttia bruttokansantuotteesta. ETLA ennustaa, että suhdeluku kasvaa joka vuosi ja saavuttaa 55,9 prosenttia vuonna 2015. Hirvittävää, pensselit sanaan, tuokaa pistooli.

Totanoin nääs.

>Katsotaanpa yleisesti vuoden 2010 tilastoja, siis ajalta ennen tätä uusinta >velanoton ennätysvuotta. Ei nyt viitsit edes puhua tunnetuista >kriisimaista. Otetaan maailman asioita niin fikusti hoitavien ja >kriisiohjelmia laativien demokraattisten valtioiden oman julkisen velan >suhte bruttokansantuotteeseen:

>Alankomaat 64%, Britannia 76%, Unkari 81%, Ranska 82%, Saksa 83%, >Kanada 84%, Yhdysvallat 95%, Japani 220%.

>Ehkä nukutaan välillä rauhassa, Pispalassa ainakin. Fukushimaa taas...

RYYTIMAILLE HANKALA RAKENTAA

Pohjavesi on todettu riskitekitekijäksi Tahmelan ryytimaiden rakennettavuusselvityksessä. Ongelmia rakentamiselle aiheuttavat myös maaperän laatu ja kallioperän syvyys. Tulokset ilmenevät Tampereen Infran Geowork Oy:llä teettämästä selvityksestä. Infran ja esimerkiksi Geologisen tutkimuslaitoksen aiemmissa raporteissa rakentamiseen vaikuttavat myös runsaat lähteet ja mahdollisen ilmastomuutoksen seuraukset.

Rakennettavuusselvityksen riskiarvioinnissa alueen paineellinen pohjavesi aiheuttaa suuria riskejä rakentamiselle rakennetun Pispalanharjun takia. Rakentaminen vaikuttaisi pohjaveden virtaukseen, joka puolestaan voi aiheuttaa muutoksia pohjaveden pinnan tasoon jo rakennetulla alueella. Virtaukseen vaikuttaminen ja pinnan tason vaihtelut voivat aiheuttaa painumisriskiä ja jopa jyrkkien rinteiden sortumista, todetaan selvityksessä.

- On erittäin vaikeata sanoa miten rakentaminen vaikuttaisi. Jos ajatellaan sellaista skenaariota, joissa pohjavettä pidättelevä vettä läpäisemätön pehmeä kerros poistuu tai muuten ei enää pidättele pohjavettä maaperässä, paine pääsee purkautumaan ja pohjaveden pinta laskee harjulla. Tällöin maaperän kantavuus heikkenee ja rakennusten painumisriski kasvaa. Sortumisriskin havainnollistamiseksi voisi ajatella vaikkapa lasten hiekkakakkuja; kosteana ne pysyvät hyvin koossa, mutta kuivuttuaan hajoavat

helposti, selvittää **Petri Jokinen** Tampereen Infran Suunnittelupalveluista.

- Mikäli taasen rakentamisella estetään paineellisen pohjaveden purkautuminen nykyisistä rannan lähteistä, niin pohjaveden paineellisuus kasvaa. Tämä aiheuttaa lisäongelmia nykyisille rakennuksille ja rakenteille (tiet, vesijohdot jne). Lisäksi on hyvin kuviteltavissa että paineen kasvaessa johonkin uuteen tasoon, niin se voi purkautua uutena lähteenä jossain.

Lisäksi paineellisen pohjaveden muutokset vaikuttavat nykyisiin lähteisiin, mukaan lukien Tahmelan lähde.

Paineellinen pohjavesi tarkoittaa sitä, että tämänhetkinen pohjaveden pinta on lähellä maanpintaa, monin paikoin myös korkeammalla.

Kova maa tai kallio yli 10 metrin syvyydessä

Kovaa maata tai kalliota tutkimuksissa ei juurikaan löydetty. Geologisen tut-

kimuskeskuksen aikaisemmissa aineistoissa kalliopinnan on arvioitu olevan 4 - 30 metrin syvyydessä. Kasvimaista hieman länteen kalliopinta on varmuudella yli 30 metrin syvyydessä.

Geowork luotasi alueella 8 linjaa kaikkiaan 1200 metrin matkalta viime keväänä. Maaperätietoja luotauksilla saatiin 10 metrin syvyydeltä. Lisäksi selvityksessä on hyödynnetty Tampereen kaupungin 1960-luvulta alkaen tekemiä kairaustuloksia. Näiden perusteella kasvimaiden itäpuolella on turvevyöhyke, jossa turpeen paksuus kasvaa itäänpäin mentäessä. Paikalla on todennäköisesti ollut muinoin hiekkakannaksen erottama, myöhemmin kuivunut suo. Alueen länsiosa on pääasiassa silttiä ja savea, Pyhäjärven ranta pääosin hiekkää.

Rakentaminen vaikeaa ja kallista

Selvityksessä arvioidaan, että kasvimaiden itäosa on rakennettavuusluokitukseltaan heikko, länsiosa keskinkertainan ja rannan puoleinen osa hyvä. Tässä luokituksessa ei ole otettu huomioon paineellisen pohjaveden vaikutusta. Karkeasti arvioiden noin puolet alueesta on vaikeasti rakennettavaa ja kustannukset nousevat korkeiksi. Kunnallistekniikan kustannukset nousisivat huomasti, katurakentamisen osalta 230 prosenttia ja vesihuollon 160 prosenttia keskivertorakentamiseen verrattuna. Tontin rakentaja joutuisi laittamaan peliin euroja 20 prosenttia enemmän. Savimaalle rakennettaessa kunnallistekniikan rakentamisen osalta kustannukset kasvaisivat 90 prosenttia. Kustannuslaskelmat ovat "noin"-arvioita.

- Rakentamisen kustannukset lisääntyvät, mutta rakentaminen on silti hyvin todennäköisesti kannattavaa ottaen huomioon tämän alueen arvostus asuinalueena.

Selvityksen kustannusarvioihin ei sisälly paineellisen pohjaveden aiheuttamia lisäkustannuksia.

lähde: Geowork Oy, palstaviljelykäytössä olevan Ala-Pispalassa sijaitsevan tontin 837-218-1086 Rakennettavuusselvitys, Tampereen Infrac.

Noin puolet kasvima-alueesta sijoittuu rakennettavuusluokkaan kuusi, neljäsosalle (III a) voisi rakentaa jotenkuten keskinkertaisesti. Rannan hiekkamaalle (II) se olisi normaalihintaista.

Saksalaista energiatehokkuutta.

Stiebel Eltron ilma-vesilämpöpumput

STIEBEL ELTRON
Technik zum Wohlfühlen

WPL 10 AC | Ilma | Vesi-lämpöpumppu
HSBB 10 AC | keskusyksikkö

Tutustu laajaan STIEBEL ELTRON -valikoimaan. Voit säästää jopa 80% lämmityskuluissasi. Lue lisää verkkosivuiltamme.

Lämpöä lähikauppiaaltasi:

LVI Kotiloimu
ENERGIATEHOKAS OY

Pispalan valtatie 134 | Tampere
Puh. 041 5467 548
yritys@kotiiloimu.com
www.kotiiloimu.com

Ilma-vesilämpöpumppu hyödyntää ulkoilmassa olevaa lämpöenergiaa ja käyttää sitä talon ja käyttöveden lämmitykseen. Pumppu on helppo asentaa ja se voidaan asentaa sellaisiin kohteisiin, joihin maalämpöpumpun asennus ei maaperän laadusta johtuen ole mahdollista. STIEBEL ELTRON -ilma-vesilämpöpumppu sopii myös saneerauskohteisiin jolloin se voidaan asentaa vanhan lämmitysjärjestelmän tilalle tai rinnalle.

Ota ympäristössäsi oleva energia käyttöön älykkäästi ja taloudellisesti - ympäri vuoden.

STIEBEL ELTRON. Lämmitysratkaisuja 35 vuoden kokemuksella.

www.stiebel-eltron.fi

PULTERIN KÄLTSY TÄYTTÄÄ 40 V. - JOULU JATKUU PISPALASSA!

Dirty Harry tuli televisiosta Lap-silta kiellettyinä. Tuohon aikaan, 1980-luvun alkupuolella, Tesomalla oli alaikäisiä poikia, joiden vanhemmat olivat pystyneet kieltämään väkivaltaiseksi mainostetun filmin katsomisen.

Sitäkös pojat kirosivat pihalla, jolloin 12-vuotias **Tuomisen Juha** sanoi: "Ei hätää, meillä on video!" (Laite ei silloin vielä ollut joka kodin kamaa). - "Voimme katsella leffan meillä videolta!"

Ja niin tehtiin.

Kuten muistamme, **Clint Eastwoodin** tavaramerkiksi brändäämä Likainen Harry oli oikealta roolinimeltään Harry Callahan. Ja niinpä teini-ikänen Juha huomasi olevansa tunnettu pihapiirissä ja koulussa käsitteellä Callahan, josta pian muodostui aitoon tamperelaiseen tapaan käytännöllinen lempinimi Kältsy!

Vuonna 1992 Pulteriin - nyt ravintolapäällikkönä

Nykyään Kältsy on käsite, joka tunnetaan. Pispalan Pulterissa, ja varmaan

laajemmaltikin. Juha "Kältsy" Tuominen tuli Pulteriin kokiksi vuonna 1992 ravintola Näsinneulasta. Näsinneulaan hän oli pestautunut heti Pyynikin Ammattikoulussa suoritettujen kokkiopin-tojen jälkeen.

Hyvin nopeasti sanavalmis Kältsy tuli Pulterin asiakkaiden suosikiksi tarjoilijana ja viinurina. Tällä hetkellä hän kantaa ravintolapäällikön vastuuta. Alaisia on seitsemän.

Kältsy on syntyperäinen tampere-lainen, mutta kuten niin moni muukin, hän on syntyperäinen ensimmäisessä polvessa. Äiti tuli Tampereelle Hämeenkyröstä, isä on satakuntalainen ja kotoisin Kokemäeltä.

Asiakkaiden yksityisyyttä suojellaan - mutta eläkkeellä muistelmat!

Pispalan Pulteri tuntuu olevan Kältsyn toivepaikka.

- Olen aina ajatellut, että ravintola-ala on minun kutsumukseni. Ja Pulte-

rin asiakkaat ovat tosi mielenkiintoisia, koska Pispalassa asustelee niin paljon eri alojen huippuja.

- Voin arvioida, että tunnen n. 95 prosenttia asiakkaista. Loput ovat turisteja. Mutta turisteillakin on tapana jäädä koukkuun Pulteriin ja tulla takaisin, jolloin heistäkin helposti tulee tuttuja. Esimerkiksi Jyväskylän Saunaseura käy joka vuosi Rajaportin saunailan jälkeen illastamassa. Rajaportin saunan läheisyys ei muutenkaan ole Pulterin kannalta mitenkään kielteinen asia!

- Parikymmentä kanta-asiakasta on minun aikanani jo lähtenyt autuaimille baaritiskeille, ja joskus - täytyy tunnustaa - heitä tulee oikein ikävä. Viimeisimpinä lähtivät Mutasen Martti ja Kaisa Miller. Eivät ole enää jaksamassa juttujaan kanssani.

- Asiakkaiden kimmelluksista olisi paljonkin kerrottavaa, mutta periaatteeni on, että asiakkaan yksityisyyttä suojellaan. Olen kyllä suunnitellut, että eläkkeellä kertoisin muistelmani Pulterista!

Juha Kältsy Tuominen työmaallaan pulteriseinän edessä. Pulterihan määritellään, että se on sellainen mukavasti kahden nyrkin kokoinen kivi. Pulterilla Pispalan asukkaat selvittelevät keskinäiset erimielisyytensä Bramsin sinfonioiden paremmusjärjestyksestä. Musaa (yhden nyrkin kokoinen) tarvitaan, kun Pispala selvittelee välejä muiden kaupunginosien kanssa.

(Niin että hillitkää törttöilyjänne jos ette halua tulla huomatuksi Kältsyn muistelmissa! Toim. huom.)

"Samanlainen" ehdottomasti suosituin tilaus

Menestyvän ravintolan konsepti on Kältsyn mukaan yksinkertainen.

- On vain luotava sekä asiakkaille että henkilökunnalle mahdollisimmin miellyttävät olot! Palvelun on oltava huomaavaista ja ihmisten kohtelun reilua ja tasapuolista. Siinä se!

No, helppo kai näin sanoa. Kyllä kai jokaisessa johtamiskoulutuksessa sanotaan asiat tällä tavalla. Todelliset kyvyt punnitaankin kun teorit pitää toteuttaa käytännössä.

Kältsy on onnistunut ja saanut Pulterin menestymään.

- Ruokailijoita on tullut niin paljon, että keittiön työpanosta oli lisättävä.

On palkattu lisää väkeä ja keittiön työssäoloaika on pidennetty. Firmat tuovat asiakkaitaan liikelounaille kauempaakin. Pulterin superpihvi on jo brändi!

- Ehdottomasti suosituin tilaus on "samanlainen". Oluttuopillinen on bulkkituote, mutta myös Pispalan konjakkia (= jaloviinaa) menee paljon. Ja viime aikojen hittisekoitus on Tähtien sota (2 cl * + 2 cl *** jaloviinaa).

"Ei oota" ei myydä

Sanavalmius lienee se syy, jolla Kältsystä on tullut jokaisen hänet kohdanneen asiakkaan suosikki. "Ei oo" ei kuulu Kältsyn sanavarastoon.

Mieleeni muistuu eräs tapaus, jolla Kältsy teki unohtumattoman vaikutuksen stadilaisiin saunaturisteihin.

Harjutorin saunan yhdistys oli Pispalan saunayhdistyksen vieras Rajaportilla, joskus 1990-luvun puolivälissä. Saunakahvilaa ei silloin vielä ollut, ja stadilaiset suurkaupunkilaiseen

tapaansa esittivät tästä reklamaationsisännille.

Sanoi silloin piruuttani helsinkiläisille:

- Onhan meillä saunakahvila, jonne voi mennä vaikka saunasassa - nimittäin Pulteri.

Stadilaisethan eivät tätä tietenkään uskoneet, jolloin lähdettiin pelkkään pyyhkeeseen kietoutuneena saunakaljalle Pulteriin.

Kältsy sattui olemaan silloin työvuorossa, ei tietenkään osoittanut huomaavansa tilanteensa mitään kummallista vaan otti ilmeenkään värähtämättä tilaukset vastaan.

No, eräs stadilaisista halusi stadilaiseen tapaan sprettailla. Hän oli juuri palannut Brittien saarilta, siellähän on tuhansia whiskytsilaamoja, joiden tuotemerkeistä meillä ei ole aavistustakaan. Tämä saunavieras oli muka matkallaan ihastunut yhteen whisskylatuun ja pyysi Kältsyä tuomaan pöytään juuri sellaisen. Varmana siitä, että sitä ei valikoimasta löydy!

Kältsyhän ei häkeltynyt, vilkaisi whiskyhyllystä ja sanoi:

- Tämä merkki pääsi juuri loppumaan, mutta jos maltat odottaa siinä pari päivää niin käyn hakemassa!

Helsinkiläisen saunavieraan ilme oli näkemisen arvoinen. Kältsyn liikeperiaatteisiin kun kuuluu, että "ei oota" ei voi myydä!

Kutsu syntymäpäiväjuhille tulossa vakiasiakkaille

Kältsy on muuten fyysiseltä pituudeltaan 192 cm. Henkinen pituus ei vielä ole ehkä kasvanut täyteen mittaansa, mutta hän sanoo henkisesti kasvaneensa koko ajan Pulterissa. Kuinka pitkäksi vielä ehtineekään, mitään suunnitelmia ei ole kasvattaa uraputkea jossakin muualla.

Ja joulu jatkuu Pispalassa, Kältsy viettää synttäreitään vakiasiakkaiden kanssa Pulterissa, missäs muualla.

- Asiakkaat ovat minulle enemmän kuin pelkkiä maksavia asiakkaita, he ovat kavereitani. Valitettavasti tilat ovat rajalliset, kaikkia en voi kutsua. Kun joulukiireistä selvittää, juhliataan tasavuotia, lupaa Juha "Kältsy" Tuominen, 40 v.

Kältsyn periaatteisiin kuuluu, että palvelun on oltava huomaavaista, eikä tälläkään lauanta-ilonaalle poikeneella perheellä ollut palvelusta valittamista.

KULTTUURIKÄVELY KAUKAJÄRVELTÄ PISPALAAN

Euroopan rakennusperintöpäivien tapahtumana 10.9.2011 Pirkanmaan ELY-keskus ja Pirkanmaan maakuntamuseo yhdessä paikallisten kotiseutu- ja asukas yhdistysten kanssa järjestivät keski-ikäistä kulkureittiä myötäilevän kävelyretken Kaukajärveltä Pispalaan.

Kävelyretkelle osallistui kymmenkunta henkilöä, jotka kävelivät reitin alusta loppuun, lisäksi oli muutamia lyhyen etapin kulkijoita. Houkuttimena koko matkan kävelylle oli Rajaportin saunan tarjoama sauna, jossa kävelyssä kipeytyneet jäsenet saivat rentoutua.

Euroopan rakennusperintöpäiviä vietettiin Suomessa jo 20. kerran ja tämän vuoden teemana oli *Kulttuurin reitit*. Teeman oli tarkoitus nostaa esiin teiden ja muiden kulkuväylien merkitys kulttuurien välittäjänä ja houkuttella rakennusperintöpäiville osallistuvia myös kulkemaan, katsomaan ja kokemaan.

Keski-ikäinen päätie

Kävelyretken myötäilemä tie on ollut yksi Pirkanmaan ja Suomen keski-ikäisen tieverkon pääteistä ja yhdistänyt Hämeen, Satakunnan ja Pohjanmaan lisäksi kaksi linnaa, Hämeen linnan ja Korsholman linnan. Tielinja on kulkenut Korsholmasta Kyrönjokivartta Ikaalisiin ja Hämeenkyröön, josta reitti on jatkunut Tampereen Pispalaan ja edelleen Tammerkokselle. Kosken itäpuolella tielinja on vienyt Kangasal-

le, Pälkäneelle ja edelleen Hämeenlinnaan. Tielinjalta on ollut yhteys Salpausselkää pitkin kulkeneeseen Yliseen Viipurintiehen ja se on muodostanut lyhimmän reitin Viipurista Pohjanmaalle.

Kävelyreitti alkoi Messukylästä Vilusenharjulta ja jatkui Messukylän vanhan kirkon, Kalevanharjun kautta Ratiinaan. Pispalaan tultiin Pyykin harjua pitkin. Näkötorilla oli levähdysveti ja aikaa nauttia munkkikahvit. Näkötorilta reitti jatkui Pispalanharjulle, Pyykimettän puistoon/Vesisäiliönmäelle, jossa kuultiin paikallisoppaiden kertomana Vesilaitoksen historiasta ja vesireiteistä. Sieltä matka jatkui Pispalanharjua pitkin Mäkikadulle ja Uittoyhdistyksen talolle, jossa kuultiin puutavaran uitosta ja talon uusista käyttösuunnitelmista. Reitti päättyi vanhan kirkon paikalle, jonne käveltiin muinaisjäänneksi luokiteltua historiallista tietä pitkin.

Kauniissa syysässä kävelymatka oli hieno kokemus. Itämään jäi ajatus vastaavan kävelyn järjestämisestä uudelleen vaikka ensi vuonna Tamperepäivänä!

TERVETULOA KOTISEURAKUNTASI TILAISUUKSIINI!

... PISPALAN KIRKKOON

pe 9.12. klo 19
Taizérükous

su 11.12. klo 11
messu, lähetyspyhä, Hanna Oja-Nisula, Martti Lammi, Peppi Sievers, Tarja Laitinen, pastori Hanna Oja-Nisulan lähtöjuhla Tansaniaan.

su 18.12. klo 11
messu, Ritva-Leena Hirvonen, Peppi Sievers, Ville Karhula

su 18.12. klo 17
Vanikkomessu

ma 19.12.
joulukonsertti, Quintet Puškin
(kellonaika vielä avoin)

to 22.12. klo 19
joulukonsertti, Harjun Kamarikuoro

Jouluaatto 24.12. klo 17
aattohartaus, Miia Patana, Tarja Laitinen

Joulukirkko 25.12. klo 7,
Teuvo Suurmäki, Jukka-Pekka Ruusukallio,
Tarja Laitinen, Ville Karhula, Harjun Kamarikuoro, joht.
Heikki Liimola. Messu radioidaan.

Tapaninpäivä 26.12. klo 11
messu, Arni Hukari, Miia Patana, Janne Salmenkangas

Viattomien lasten päivä 28.12. klo 18
Enkelikirkko yhdessä MLL Harjun yhdistyksen kanssa,
Ritva-Leena Hirvonen, Ville Karhula

Uudenvuodenpäivä 1.1.2012 klo 11
messu, Peppi Sievers, Ritva-Leena Hirvonen

Loppiainen 6.1. klo 11
messu, Martti Lammi, Veli-Pekka Järvinen, Tarja Laitinen,
Lasse Kautto, Ville Karhula. Diakoni Pia Ojalahden virkaan
siunaaminen, keittolounas. Tuomiorovasti Voitto Silfverhuth
kertoo 40-vuotiaan Pispalan kirkon syntyvaiheista.

... LAULAMAAN YHDESSÄ KAUNEIMPIA JOULULAULUJA

su 11.12. klo 19
Pispalan kirkkoon, Tarja Laitinen

pe 16.12. klo 18
Lapsiperheiden Kauneimpia joululauluja Tahmelan
kerhuhuoneelle, Selininkatu 5, Tarja Laitinen

pe 16.12. klo 19
Pub Kujakolliin, Tahmelanvierottie 2, Tarja Laitinen

su 18.12. klo 19
Pispalan kirkkoon, Janne Salmenkangas ja Varikko-bändi

Pääosassa elokuva Arthouse Cinema Niagara

Tuistaisin viiden euron päivä!
www.elokwakeskus.fi/niagara
Kehräsaari B-talo

ENSI-ILTA 9.12. Sakari Kirjavainen: HILJAISSUUS	ENSI-ILTA 16.12. Rosa Karo: AVAIN ITALIAAN	ENSI-ILTA 16.12. Tanya Wexler: HYSTERIA
--	---	--

EUROPA CINEMAS PER Niagara 931

Toivotamme pispalalaisille Mukavaa Joulunaikaa!

Muina aikoina tarjoamme
Asiakaslähtöistä suunnittelupalvelua
Yksityisille, yrityksille ja taloyhtiöille.

Arkion Oy, Pyynikintori 3, 33230 Tampere
Puh: 010 2190 810, www.arkion.fi, office@arkion.fi

OSUUSTOIMINTALEIRI MUUTTA PISPALAN

Lauantai-iltapäivänä 10. syyskuuta Pispalan kirjastolle kokoontui kansainvälinen osuuskunnista ja yhteistoiminnasta kiinnostuneiden joukko jakamaan tietoaan ja näkemyksiään yrittäjyydestä, taloudesta ja yhteisöllisyydestä. Oli alkanut kolmipäiväisen Coop Camp -osuustoimintaleirin toinen päivä, jonka ohjelma oli laadittu vain hetkeä aiemmin Hirvitalolla yhdessä osallistujien kesken.

Juuri Kurpitsatalon sadonkorjuujuhille tutustumiskäynnin tehnyt yleisö odotti mahat herkullista borsikeittoa täynnä ja uteliaana päivän ensimmäisen puhujan, osuuskuntaneuvoja **Mirja Taipaleen**, esitystä. Jo ennen Taipaleen esitystä oli herännyt paljon kysymyksiä vastattavaksi: kuinka perustaa oma osuuskunta? Mitä mieltä Taipale oli yhteiskunnallisesta yrittämisestä? Millaisia osuuskuntia Tampereelta löytyy? Mikä mahtaa olla taiteen rooli osuustoimintaliikkeen uudistamisessa?

Osuustoiminta on ihmisläheistä yrittämistä

Rautaisella asiantuntemuksella Taipale piirsi realistisen, mutta rohkaisevan kuvan osuuskuntayrittämi-

sestä Pirkanmaalla. Vaikutelmaksi jäi, että osuuskuntamuoto on turvallinen ja kannustava tapa lähteä kokeilemaan yrittäjyyttä - ei yksin, vaan yhdessä!

Lopulta lähes 12-tuntiseksi venynyt päivä avasi monenlaisia näkökulmia osuustoimintaan. Taipaleen käytännönläheisen esityksen lisäksi Mikkelissä sijaitsevassa Ruralia-instituutissa pitkän uran tutkimusjohtajana tehnyt professori **Tapani Köppä** tarkasteli käynnissä olevaa talouden murrosta ja osuustoiminnan roolia siinä puheenvuorossaan "Osuustoiminta uuden humanismin aikakaudella". Köppän mukaan osuustoiminta ihmisten sosiaalisia ja taloudellisia tarpeita huomioon ottavana yritys-
muotona on osaltaan avartamassa talouden ihmiskuvaa.

Teoriaa hihat käärittyinä

Köppän jälkeen tutustuttiin suomalaiseen osuustoiminnan tutkimukseen - erityisesti verkon tutkimusympäristöihin - Co-op Network Studies -ohjelman verkko-opetuskoordinaattori **Pekka Hytinkosken** opastamana.

Käytännön tekemiseen päästiin käsiin Hirvitalolla Solidaarisuushillo-työpajassa, jossa mietittiin osallistujien kesken, kuinka monesti hyväksikäytettyjen thaimaalaisten marjanpoimijoiden järjestäytymistä Suomessa voitaisiin tukea paikallisin voimin - mahdollisesti osuuskuntamuotoisesti - tuotettua mustikkahilloa myymällä.

Suvituulia Huotarin opastuksella siirryttiin A-killalle kokkaamaan yhdessä illallista ja keskustelemaan ruokailun ohessa muun muassa siitä, voisiko osuuskuntamuotoinen toiminta auttaa meitä huolehtimaan nykyistä paremmin veden, metsän ja maan kaltaisista yhteisistä resursseistamme, joiden hallinta luisuu kovalta vauhdilla globaalien suuryritysten käsiin.

Multainen loppurutistus videotykin äärellä

Isot ja vaikeat kysymykset, joita osuustoimintaleirin päävieras, itävaltalainen sosiologi ja Global Villages -verkoston perustaja **Franz Nahrada** ruokailun aikana esitti, eivät saaneet leiriläisiä lannistumaan, vaan iltaa jatkettiin vielä ikkunapuutarha- ja aikapankkiaiheisten videoiden katselulla.

Leirin virallinen osuus huipentui lopulta **Tanja Korvenmaan** johdattamana Tamperelaisten oma pelto -hankkeen järjestämään *Real Dirt of Farmer John* -elokuvesitykseen, joka toimi kauniina ja inspiroivana keskustelunherättäjänä käytännön pohdinnoille siitä, kuinka tamperelaisten lähiruokaa voitaisiin tuottaa ruokaosuuskunnan avulla lähiseudulta parhaillaan etsittävä peltoa vuokraamalla.

Tulevan visiointi jatkuikin vielä pitkälle yömyöhään **Sami Maalaksen** johdolla toteutetulla Kelluvalla puutarhalla Pyhäjärven tunnelmallista kuutamoa ihailien.

Coop Camp Tampere

Ensimmäistä kertaa Tampereella järjestetyn osuustoimintaleiri Coop Campin tavoitteena on luoda siltaa vaapaamuotoisen osuustoiminnan ja akateemisen osuustoiminnan tutkimuksen välille, sekä vahvistaa vuoropuhelua osuustoiminnan taloudellisen ja kulttuurisen näkökulman välillä.

Coop Camp järjestettiin yhteistyössä Pispalan kulttuuriyhdistyksen ja Pikseliähky Helsingin kanssa osana avointa Pixelversity -opintosarjaa.

Franz Nahradan vierailu toteutettiin Itävallan suurlähetystön tuella.

Tapahtumapaikkoina toimivat Hub Tampere, Pispalan kirjasto, Kurpitsatalo, Hirvitalo ja A-killat.

Vuosi 2012 tulee olemaan YK:n kansainvälinen osuustoimintavuosi:

<http://social.un.org/coopsyear/>

Coop Camp netissä:

www.pixelache.ac/helsinki/pixelversity/programme-2011/coop-camp/

Kiinnostuitko osuustoiminnasta? Katso lisää:

www.osuustoimintakeskus.net

Siikavireen Lauri Viita-laulut syntyivät sittenkin uudelleen

Ei. Suoraan sanoen säveltäjä Jukka Siikavire ei uskonut, että hänen vuonna 1982 tekemästään Lauri Viidan laulumaille -levystä koskaan saataisiin uutta painosta.

– Kysyin kymmenisen vuotta sitten EMI-yhtiöltä, myisivätkö he albumin masterin minulle. Ajattelin, että voisin itse järjestää levyn cd-version julkaisemisen.

EMI ilmoitti, että masteria ei myydä eikä levystä oteta uutta painosta.

Vastaukset harmittivat Siikavirettä. Hänen Lauri Viidan runoihin säveltämänsä laulut ovat kestäneet aikaa niin hyvin, että albumia on kyselty säveltäjältä tämän tästä kaikki ne 25 vuotta, jotka alkuperäinen LP-levy on ollut loppuunmyytnä.

Nyt Siikavire ei enää harmittele; nyt hän hymyilee.

– Tuntuu hyvältä.

Uskomattomasta tuli näet totta lokaussa: tamperelainen Rocket Records -yhtiö julkaisi Lauri Viidan laulumaille -äänitteen cd:nä.

Woodoon kautta

Jo alkuperäisen albumin synnytyks tahtui vähän mutkan kautta, ja samaan tapaan kävi myös levyn uudelleenjulkaisussa.

– Kun silloin 1980-luvun alussa olin säveltänyt nämä Viita-laulut ja lähettänyt ne EMI:n **Rolf Kronqvistille**, hän piti musiikkia liian epäkaupallisena. Kronqvistin vaimo, laulaja **Helena Siltala** sattui kuitenkin kuulemaan demomme, ja hän se taivutti miehensä julkaisemaan levyn, Siikavire kiittelee.

Albumin uudelleensynty puolestaan kulki Woodoo-nimisen koukkauksen kautta.

Siikavire soitti ja lauloi 1970-luvun alussa Woodoo-nimisessä progebändissä, joka teki *Taikakulkunen*-nimisen albumin. Tuo levy ilmestyi vuonna

1971 Finnlevyn UFO-levymerkin julkaisuna numero 001.

– Rocket Recordsin **Juha Rantala** innostui kovasti tuosta UFO-levymerkistä, jolla tehtiin lopulta vain neljä albumia. Rantala tiesi, että maailmassa on sellaisia keräilijöitä, joita varmasti innostaa jonkin levymerkin koko tuotannon hankkiminen. Rantala sanoi, että jo pelkästään Japaniin menee heti sata Taikakulkunen-cd:tä, Siikavire hymyilee.

Ratkaisu hetkessä

Kun Rocket Records viime kesänä oli julkaisemassa Taikakulkusta, Siikavire otti Juha Rantalan kanssa puheeksi Lauri Viidan laulumaille -albuminkin.

Asia oli muutamassa päivässä selvä: Rantala oli hankkinut EMI:lta oikeuden albumin julkaisuun.

Rocket Recordsin toimintapana on liisata uudelleenjulkaisuoikeus alkuperäiseltä levy-yhtiöltä. Uuden elämän on tällä tavoin saanut jo satakunta suomalaisalbumia. Rocket Recordsin julkaisuissa ääneen pääsevät mm. Kari Peitsamo, Veikko Lavi, Jaakko Teppo, Ossi Ahlapuro, Paroni Paakkunainen, Arja Saijonmaa, Unisono, Tapio Heinonen, Vera Telenius, Christian Schwindt Quintet, Matti Rag Paananen, M.A. Numminen, Anki Lindqvist ja Oiling Boiling.

" Totta kai tunnen itseni pispalalaiseksi -elämäni loppuun asti! "

Jukka Siikavireen purjehdusmuistot ovat peräisin pääosin mereltä, mutta on hän Pyhäjärvelläkin seilannut. Kuva on vuodelta 1986. Siikavire oli nähnyt rannassa Alfhild-nimisen purjeajon. Lauri Viidan runouden ystävän oli tietysti pakko ostaa se... Kuva: Jukka Siikavireen albumi

Jukka Siikavire esitti Viita-laulujaan Pispalan karnevaaleilla vuonna 1982. Bändissä soittivat Juuso Nordlund (vas.), Ippe Kätkä ja Risto Hiltunen. Kuva: Pertti Nurminen

Yhä pispalalainen

Jukka Siikavire myhäilee albuminsa uutta tuloa keskikaupunkilaisena.

Hän syntyi Pispalassa, mutta muutti seitsemän vanhana Kalevaan. Takaisin Pispalaan hän palasi vuonna 1986, ja asui kaupunginosassa viime vuoteen asti.

Pispalan maineen muuttumista kuvaavat Siikavireen kommentit muutoista:

– Ensin pääsin Pispalasta ja sitten pääsin Pispalaan...

Viime vuodesta alkaen Jukka Siikavire ja hänen vaimonsa **Ulla-Majja Siikavire** ovat olleet kyttäläläisiä – ihan käytännön syistä:

– Olemme aina kesät mökillä Turun saaristossa, joten emme koskaan kuitenkaan pääse nauttimaan Pispalasta kesällä eli siihen hienoimpaan aikaan.

Siikavire ei siis enää asu Pispalassa, mutta sanoo itsestään ihan samoin kuin sieltä lähtenyt Lauri Viita.

– Totta kai tunnen itseni pispalalaiseksi – elämäni loppuun asti!

Jukka Siikavire

Syntynyt 1951.

Esiintynyt mm. Tampereen Popteatterin **Hairissa**, laulu-yhtye Siruissa, Woodoo-yhtyeessä ja eri teattereissa.

Ollut päätoiminen draamasäveltäjä 1980-luvun alusta. Tehnyt musiikin kaikkiaan noin sataan produktioon: tv-näytelmiä, draamasarjoja, elokuvia ja musikaaleja.

Sävelsi vuonna 1984 Kirkan Euroviisuvoittajan **Hengailaan**, joka oli myös Kirkan ensimmäisen kultalevyn nimikappale.

Muita tunnettuja yksittäisiä sävellyksiä esimerkiksi **Liehuva liekinvarsi**, **Pikku Kakkosen Unihiekkaa** ja **Lauri Viidan laulumaille** -levyn laulut.

Jukka Siikavireen hiihtotaidot ovat peräisin Pispalasta. Vuonna 1958 hän treenasi kotinurkilla. Harjulta alas laskeutuva väylä on nykyisin nimeltään Punkkerinkatu. Kuva: Jukka Siikavireen albumi

MUISTELE VANHAA PISPALAA

Kirjoitelmani käsittelee lapsuuteni aikaista Mooseksenmäen ja vanhan Pispalan VPK:n välistä aluetta.

Viime elokuussa kuulin Tampereen kaupungin taholta että Pölkkykylän metsän polku, eli vanha tie, on saanut muinaisen kulkuväylän statuksen, siitä on tullut museopolku. Tämä tien pätkä on ollut yksi pääkulkuväylistä Turusta Kangasalan Liuksialaan. Tätä tietä Kaarina Maununtytärkin, jonka läänitykset Jakob De La Gardien ohella olivat laajat varsinkin Hämeessä, on varmasti kulkenut.

Pölkkykylän metsäksi kutsuttu alue sijaitsee aivan Pispalan nykyisen kirkon vieressä ulottuen melkein Pispalan torille saakka. Se oli meidän alueen poikien tärkein leikki- ja urheilupaikka, vastapäätä Pispalan valtatie toisella puolella sijaitsevan Rosenlewin entisen perunapellon lisäksi. Perunapellon paikalla on nyt parkkipaikka. Myös opettaja Simolan talon piha ja Ison-Simolan talon piha ja vielä Rimmintie koko pituudeltaan olivat meidän reviiriä.

Näillä alueilla me leikimme, urheilimme ja teimme konnantyömme.

Mäkihyppyä

Pölkkykylän metsikössä oli talvella useita hyppymäkiä. Leppienvälinen ja Kaksoismäki, joiden alastulot eli luiskat laskivat monttuun rautatien ja metsän

välissä. Tämä ns. morkku oli silloin melkoisen laaja, koska raiteita ei ollut kuin yksi nykyisen kahden asemesta.

Kesäisin siinä pelattiin jalkapalloa, hypättiin pituutta ja korkeutta ja työnnettiin kuulaa.

Toinen metsikkö sijaitsee Rosenlewin vanhan tallin takana, siitä hieman länteen päin. Siellä oli soikionmuotoinen juoksurata. Tämän metsikön kupeessa oli myös laaja monttu. Kesäisin siinä heitettiin keihästä ja siinä oli myös varsin hieno lentopallokenttä. Talvisin montun reunalla hypättiin jälleen mäkeä kahdesta hyppyristä, Valkolaaksosta ja Kaksoismäestä.

Niin kutsuttu Olympiahoppa sijaisi lähellä Puutyö Uran tehdasta, siitä hieman länteen päin.

Vauhti otettiin rautatieltä ja itse hyppyrin nokka sijaitsi nyt jo kadonneen vanhan rantapolun paikalla. Alastuloa laskettiin sitten luiskaa pitkin Näsijärveen. Tämä mäki vaati jo hieman luonnetta.

Ranturin eli Pispalan Tarmon hyppyrin oli kuitenkin Ala-Pispalan isoin, siinä parhaat ylittivät jo 20 metriä.

Pispalalainen aloittaa uuden, vanhaa Pispalaa muistelemaan juttusarjan. Sarjan aloittaa Moreenin pitkäaikainen puheenjohtaja Jukka Sirén. Hänellä riittää pispalalaistarinoita kerrottavaksi ja tässä numerossa pääsemmekin vasta alkuun. Jukka Sirén jatkaa sarjaa vielä seuraavassa Pispalalaisessa.

Samalla haastamme muutkin kirjoittamaan tarinoita meidän kaikkien luettavaksi.

Tämä hyppyrin sijaitsi Hiedan rannan ja Näsijärven puoleisen uittotunnelin suun läheisyydessä. Siellä myös kirjailija Lauri Viita poikkesi silloin tällöin ihailemassa poikien ilmalentoja ja antamassa ohjeita.

Talvella hiihdettiin Pyhäjärvellä mm. Saunasaaren hiihdot ja tässä kilpailussa pyrittiin kaikille antamaan jonkinlainen palkinto. Tämän hiihdon

Pispalan talviolympialaiset n. 1954-1956. Taustalla näkyy Pölkkykylän niemen huvila Näsijärven rannassa

järjestäjänä oli Joen talossa asuva Lehtisen Väinö.

Mitä pojankillit silloin 40- luvun lopulla ja 50- luvulla sitten tekivät?

Täytyy sanoa, että niitä olympialaisia meillä pidettiin joka kesä ja talvi, oli eri maitten lippuja rinnassa ja varsinkin

Pispalan Näsijärven hiekkaranta eli Hiakkuri. Raiteella kuljetettiin puutavaraa Uran ja Pölkkykylänniemen varaston välillä. Kuvassa istumassa vasemmalta: Pirkko Sirén, Airi Sirén (myöh. Harmes) ja serkku Jim Sirén Australiasta. Seisomassa Jukka Sirén ja pikkuserkku Antti Sirén.

kin ”neekerinä” oleminen oli suosiossa. Heitähän pidettiin jo silloin parhaina juoksijoina Zatopekin lisäksi.

Opettaja Simolan saunassa näytettiin itse tekemiämme rainakuvia eli lehdestä leikattuja sarjakuvia, kuten *Prinssi Rohkeaa* ja *Taika Jimiä*.

Iltojen pimetsässä mentiin pumaa, rönttöä, käytiin seurakuntapojissa. Myös niin sanottuja ”hätkiä” otettiin naapureilta ja muunlaistakin ”jäynää” tehtiin.

Kaikkein jännittävintä oli kuitenkin miekkojen ja kilpien kanssa ritarileikit. Muistan, miten Reinin Jontekin, myöhemmin Suomen valtakunnansovittelija, ruuskittiin miltei nykyisen kirkon vieressä olevaan mentyyn sidottuna. Hän oli ilmeisesti rikkonut

”sodan” sääntöjä. Ritareileikit olivat suuressa suosiossa varsinkin sen jälkeen kun oltiin oltu katsomassa Kino-Palatsissa *Ivanhoe*-elokuva ja sitten vielä *Robin Hoodin* seikkailuja.

Teimme itse puumiekat ja kilvet, joihin oli tietenkin maalattu ritarivaakunoita. Sieltä löytyi muutama Ivanhoe, Prinssi Rohkea, Kaarle Suuri, Rikhard Leijonanmieli, Kunigas Arthur, ja tienkin Robin Hood kumppaneineen; tärkeä henkilö oli ruuskija.

Taisimme olla koko alueen kauhuna jonkin aikaa.

Syksyisin tietenkin naapurin omenat olivat parempia kuin oman puutarhan antimet.

Pispalan Kirjastossa, joka sijaitsi silloin lähellä Pispalan Toria istuimme usein lukelemaan lähinnä Sarjakuvalehteä, Seura-lehteä, missä erikoisesti *Ratsupoliisi King* -sarjakuva oli ylivoimainen suosikki, *Tarzania* ja jonkin verran historiantarkkoja (erikoisesti *Kumpujen Yöstä*), sotakirjoja, urheilukirjoja poikien seikkailukirjoja. Tietenkin uittotunne-

lin läpi käveltiin ja joku meni sen läpi kanootillakin, ettei vaan olisi ollut **Pat-jaksen Saku**.

Kölhin pelloille eli entisen kirjaston eteen lähellä Pispalan toria, tehtiin polkupyörä-speedwayrata.

Sivusen Pena oli ylivoimainen, hän rakensi polkupyöränsä takapyörän keskiöön ns. pinnantappajat eli kummallekin sivulle ulottuvat 10-senttiset piikit. Varsin lähelle ei uskaltanut mennä.

Lapsuuden kesät olivat aina lämpimiä ja helteisiä.

Kesäisin käytiin myös uimassa lähinnä Hiakkurissa eli Näsijärven rannassa Pölkkykylän niemen kupeessa. Joskus käytiin myös Hiedan rannassa eli hienossa hiekkarannassa, joka vieläkin on miltei yhtä hyvä kuin ennenkin. Se sijaitsee uittotunnelin suulta hieman länteen, Lielahden tehtaille johtavan tien reunassa. Pyhäjärven rannassa käytiin varsin harvoin, sillä 40- ja 50-luvuilla vesi oli siellä likaisempaa kuin Näsijärven. Mutta sitten toisaalta kyllä 50-luvulla olimme varsin useasti Palomäen uimalassa.

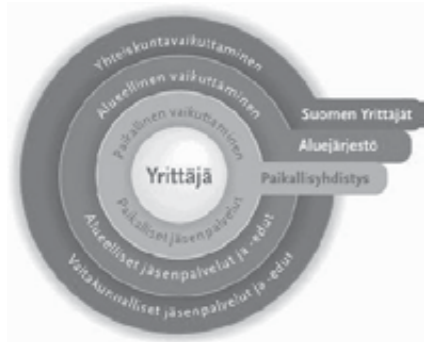
Elämä oli nykynäkemyksen mukaan köyhänlaista, pröystäily oli harvinaista. Varsinaisia rikkaita ei siihen aikaan todellakaan Pispalassa ollut tai ei ainakaan kukaan sitä erikoisemmin ulospäin näyttänyt. Herrasväkeä olivat Pölkkykylänniemen Rosenlewin herrat.

Pispalan Sirénin vanha talo, puuseinämä taustalla punaisen tukkietien seinämä. Talon takana mäellä punaisen tukkietien konehuone eli konnari. Välissä kulkivat Pispalan valtatie.

PISPALA-PYYNIKIN YRITTÄJÄT RY. - PAIKALLINEN VAIKUTUSKANAVA

Pirkanmaalla yrittäjäjärjestön alueellinen toiminta on organisoitu toisella tapaa kuin muualla Suomessa. Lähes kaikissa muissa Suomen kunnissa tai kaupungeissa on yksi yrittäjyhdistys, Tampereen kaupungissa yrittäjien järjestäytyminen on tapahtunut kaupunginosittain. Tampereella toimii 10 kaupunginosayhdistystä sekä ammattipohjainen Tampereen Käsityö- ja Teollisuusyhdistys ry. Malli on osoittautunut toimivaksi, sillä aluejärjestömme, Pirkanmaan Yrittäjät, on Suomen Yrittäjien suurin aluejärjestö. Jäsenyrittäjiä on reilut 10 000, joista noin 40 prosenttia kuuluu Tampereen kaupunginosa-yhdistyksiin. Suomen yrittäjät, aluejärjestöineen ja paikallisyhdistyksineen, onkin yhteisö, joka on selkeästi pienen yrittäjän asialla. Jäsenistöstä yli 93% on alle 10 henkeä työllistäviä mikroyrittäjiä.

Pispala-Pyynikin yrittäjät ry:ssä yli 300 jäsentä

Pispala-Pyynikin Yrittäjät ry. on vuonna 1983 perustettu yhdistys, jonka tehtävänä on vaikuttaa alueensa kunnal-

liseen ja seudulliseen elinkeinopoliittiseen päätöksentekoon. Tätä teemme tällä hetkellä yli 300 jäsenyrittäjäme voimin. Maantieteellisesti Pispala-Pyynikin Yrittäjien alue alkaa Hämeenpuistosta, edeten länteen aina Nokian rajalle saakka moottoritien eteläpuolisella alueella. Kaupunginosayhdistyksistä olemme jäsenmäärällä mitattuna neljän suurimman joukossa.

Pispala-Pyynikin jäsenyrittäjäliikkeen koostuu nykyään erilaisista liike-elämän palveluja tuottavista yrityksistä, jotka tarjoavat muun muassa suunnittelu- ja insinööritoimisto-, konsultti-, asianajo-, isännöinti- tai kirjantalon palveluja. Lisäksi jäsenkunnastamme merkittävä osa on sekä tukku- että vähittäiskauppaa harjoittavia ja erilaisia kuluttaja-, kulttuuri- ja muita palveluja tuottavia yrityksiä. Alueen luonteesta johtuen jäsenistössämme ei ole enää kovinkaan montaa teollista yritystä.

Yrittäjyhdistyksen ovat luonnollisesti jäsenkuntansa edunvalvojia ja pyrkivät vaikuttamaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja edistämään yrittämisen ja yritystoiminnan edellytyksiä alueellaan erityisesti pk-yrittäjien näkökulmasta. Tiedotus, yrittäjien yhteistyön edistäminen, verkostojen luominen ja osallistuminen ovat keskeisiä asioita tässä edunvalvontatyössä. Näiden asioiden edistäminen on avainasemassa myös Pispala-Pyynikin Yrittäjät ry:ssä.

Paikallista vaikuttamista

Yhdistyksenä olemme osallistuneet mm. Pispalan Markkinoille sekä Hä-

meenpuiston tapahtumiin muiden paikallisten yhdistysten ja yrittäjien kanssa. Tämän lisäksi olemme järjestäneet jäsentilaisuuksia, saunailtoja, teatteri- ja kulttuuriretkiä ja vastaavaa toimintaa, joka täydentää aluejärjestön laajaa jäsentapahtuma- ja koulutustarjontaa. Lähtökohtana on ollut se, että toimimme jäsenistömme vuoksi ja ehdoilla, samalla pyrkien hyödyntämään paikallisuutta ja paikallista tarjontaa. Tätä kautta myös jäsenistömme saa parhaimman mahdollisen ”katteen” jäsenmaksulle ja myös äänensä kuuluviin.

Yhteydenpito Tampereen kaupungin päättäjien suuntaan tapahtuu eri tavoin ja monella tasolla. Teemoina kaupunkiin päin ovat olleet esimerkiksi paikallisen yrittäjyyden huomioiminen kaupungin hankinnoissa, yritystoiminnan edellytysten parantaminen ja paikallisen yrittäjyyden kerrannaisvaikutusten esiintuominen kaupunkikehityksessä erityisesti verotuksen ja työllistämisen näkökulmista. Lisäksi kaavoitus ja yrittäjyyden edellytysten huomioiminen ovat vahvasti esillä. Kunnallisessa päätöksenteossa päätösten yritysvaikutusten arviointi samoin kuin yrittäjävaltuutettujen määrän lisääminen ovat tulevien kunnallisvaalien keskeisiä teemoja.

Kaavoitus kasvupaineissa

Kaupunginosayhdistyksenä olemme olleet jäsenistömme kautta mukana muun muassa alueemme kaavoitus-

prosesseissa Pispalassa ja Santalahdes- sa. On myös yrittäjäjärjestön ja sen jäsenten etu, että kaavoitus onnistuu, onhan se kaupunkikuvamme ja alueemme kehityksen ja kiinnostavuuden kannalta elintärkeää. Arvioiden mukaan Tampereen seutukunnalle muuttaa lähivuosikymmenten aikana noin 90 000 asukasta ja tätä kautta syntyy myös paineita kaavoituksen ja kaupunkikuvan kehittämisen suuntaan. Tästä syystä on tärkeää, että Santalahti, tämä lähes kaupungin keskustassa oleva ja osittain rappeutunut entinen teollisuusalue saadaan kaupunkimaiseen asumiskäyttöön. Jo uusi asuinalue mahdollistaa palvelutarjonnan monipuolistumisen myös Pispalassa asuville. Ja syntyyhän näin entistä useammalle kaupunkilaiselle mahdollisuus nauttia järvimaisemista ja hyvistä palveluista miltei keskellä kaupunkia. Pispala-Pyynikin yrittäjät ovat esittäneet, että alueelle pitää myös kaavoittaa yritystiloja sekä pienille kivijalkakauppiaille että palveluyrittäjille. Matkailutarjonta on ollut yksi ohjenuorista. Tällä tavoin varmistetaan

monipuolinen kaupunkikuva ja myös Tampereen länsipuolisen ”keskusta- alueen” elävöityminen.

Matkailussa mahdollisuuksia

Tampere, Pispala ja Pyynikki kiinnostavat ympäri maata. Niillä on jo olemassa brändi, jonka arvo on huikkea. Hyvä esimerkki on, että alueellemme sijoittuvassa Särkänniemessä vierailee vuorittain reilut 1,5 miljoonaa kävijää. Heistä puolet vierailee huvipuistossa. Tästä matkailijavirrasta merkittävä osa olisi oikeilla toimenpiteillä ohjattavissa vaikkapa Santalahden houkuttusten kautta Pispalaan ja kehittyvien matkailupalvelujen ääreen. Tässä mielessä Pispala on valtakunnallisesti ja kansainvälisestikin tunnettu, mutta edelleen kaupallisesti hyödyntämätön helmi. Pelkästään ajatusleikki siitä, että jo tälläkin hetkellä alueella eri tavoin vierailevat kymmenet, kenties jopa sadattuhannet kävijät voisivat hyödyntää alueen majoitus- (vaikkapa bed and breakfast), hotelli-, ravintola-, paikallista matkamuisto-, taide- tai käsityötarjontaa made in Pispala, on jännittävä. Mitä tarkoittaakaan alueemme ihmisille ja yrittäjyydelle mikäli heistä jokainen käyttäisi vaikkapa 50-100-200 euroa paikalliseen tarjontaan?

Visioita

Mitä olisikaan laivamatka Laukontorilta uittotunnelin Pyhäjärven puoleisessa päässä olevaan laituriin? Matkailija läheltä ja vähän kauempaakin saisi tilaisuuden katsella Pyynikin ja Pispalan kansallismaisemia järveltä käsin. Se olisi hyvä alku ohjatuille kulttuurielämyksille ryytimaiden kautta yli Pispalanharjun ja erilaisten matkailupalvelujen ääreen. Mitä kaikkia mahdollisuuksia turistille tai pispalalaiselle ja pyynikkiläiselle pk-yritykselle alueemme tarjoakaan näkötorneineen, Pyynikintoreineen ja maailman mahtavimpine harjumaisemineen? Potentiaalia riittää. Olisiko tässä pohjaa jatkaa keskustelua, jonka moni paikallinen on nostanut rakentavasti esille.

Tekstin kirjoittaja on Veli-Pekka Väisänen. Kaakinmaalla asuva Pispala-Pyynikin Yrittäjien luopuva puheenjohtaja. Hänen seuraajakseen valittiin äskettäin Sakari Turpeinen.

TEKSTI: EIJA RAUTAVUORI | KUVA: ILPO MIKKONEN

HERTANKULMASTA: ILOISTA SYKETTÄ PISPALAN KYLÄLLE

Mutkattomasti toimien on yksi Tampereen Sydänyhdistyksen toimintaa ohjaava periaate. Ei siis pidä ihmetellä, miksi yhdistys viime keväänä kokosi kimpsunsa ja kampsunsa Hämeenpuistosta ja muutti Mäkikadulle.

- Yhdistysten on hyvä ravistella rakenteitaan ja toimintamuotojaan. Tulimme Pispalaan, jossa meidän on hyvä aloittaa uudenlaista toimintaa yhdessä ihmisten kanssa, heidän rinnallaan eri elämäntilanteissa eläen, yksilöllisestikin, kiitteyttää yhdistyksen toiminnanjohtaja, ravitsemuskouluttaja **Elina Lammi**.

Ruohonjuuritasoiselle toiminnalle antaa houkuttelevat puitteet Mäkikatu 80:n kivijalassa avattu toimitila Hertankulma ja Sydäntuotteiden spesiaaliosoppi, Peräkamari.

Tarkoitus on jalkautua ja elää pispalalaisten ihmisten kanssa arvostavaa arkea myötäeläen ja mutkattomasti.

Käytännössä nämä periaatteet tarkoittavat monimuotoista ja vapaaehtoista yhteistyötä eri ikäisten ja erilaisten ihmisten kanssa. Päiväkotien, koulujen, seurakunnan ja Ahjolan kanssa on yhteistyötä viritelty, mutta olemme kiinnostuneita myös pispalalaisista.

- Itse asiassa haluaisimme kuulla enemmän pispalalaisilta itseltään, millaisia tarpeita heillä on ja millaiseen toimintaan Hertankulmassa kannattaisi panostaa. Siksi avaamme ovemme kaikille halukkailla tammikuun 17. päivä kello 15 - 20 ja kutsumme asiasta kiinnostuneet kahville tutustumaan ja purkamaan sydäntä; iloisiakin asioita. Jutellaan, mitä voisimme yhdessä tehdä.

Yhdistyksen sydämessä on sydän. Sydän voi puolestaan toimia hyvin tai huonosti. Vertaisryhmät ovat tärkeä osa toimintaa.

- Rytmiyryhmä on oiva esimerkki tästä. Joka toinen viikko kokoontuvasa ryhmässä käyvät ihmiset, joilla on mielessään jonkin sortin sydänvaiva ja he ovat käyneet läpi esimerkiksi tulppa-avokuntoutuskoulutusohjelman. Mutta

taa sanan perinteisessä merkityksessä. Oleellista on palvella ihmisiä ja erilaisia ihmisryhmiä heidän tarpeidensa mukaan.

- Etsintäkuulutamme vinkkejä siitä, mitä haluja ja tarpeita pispalalaisilla oikeasti on iloiseen, hyvän terveyden, maittavan ravinnon ja henkeväen keskustelun vaalimiseen. Pelejä, visailuja ja aivovoimisteluja unohtamatta. Olemme uteliaita kuulemaan myös siitä, mitä mahdollisesti ei haluta Hertankulmaan ja miksi.

Tampereen Sydänyhdistys haluaa siis toimia yhdessä pispalalaisten ja jo Pispalassa toimivien erilaisten ryhmien kanssa. Niinpä ensi kevään aikana kehitetään toimintaa entisestään.

- Siinä sinun apusi on avainasemassa. Nähdään! huikauttaa Elina Lammi päätteeksi.

PS. Sananiekka **Jussi Tuominen** Sydänyhdistyksestä lähettää seuraavien sanojen myötä lämpimän joulutervehdyksen Pispalaan ja kaikille Pispalalaisen lukijoille:

- Hyvä ystävä ja nauru ovat halpaa, mutta arvokasta sydänlääkettä!

JOULUMYYJÄISET

10.-11. JOULUKUUTA
KLO 10-14

Hertannurkka, Mäkikatu 80,
Pispala

Sydänyhdistyksen kauniin kyltin on takonut Jukka Jurkka taidetekomasta.

muutkin voivat liittyä seuraan, onhan sydän paljon muutakin kuin noin 300 grammaa painava sykkivä elin.

Joukkoon voivat tulla kaikki, jotka kokevat läheisiksi vaikkapa sydämeen liitetyt lukuisat vertauskuvalliset käsitteet kuten luottamus, elinvoima, rohkeus ja rakkaus. Naisten Voimaryhmä jaksaa myös hyvin.

Sydänyhdistyksen toiminta ei ole enää pitkään aikaan ollut yhdistystoimin-

MATTI HELIMOLTA UUSI LEVY JA JOULU PISPALASSA

Tahmelalaisen **Matti Helimon** toinen soololevy julkaistiin (Hype Records) marraskuun viimeinen päivä. *Näytelmä*-nimeä kantavalla kokonaisuudella elämää käsitellään popmusiikin keinoin näytelmänä, josta kappaleet ovat näytöksiä.

Tapahtumat etenevät kronologisesti, alkaen *Näytelmän* esittelystä ja päättyen *Silta*-nimiseen lauluun, jossa näyttelijät jo reput selässä poistuvat siltaa pitkin tuonpuoleiseen. Pispalalaisittain levyn mielenkiintoisin raita on ehdottomasti *Joulu Pispalassa*.

- Halusin jatkaa paikallisuuden linjaa levyilläni ja siksi Joulu Pispalassa on mukana, Helimo taustoittaa.

Helimon ensimmäinen levytyshän oli kultalevyn rajan 5000 kpl ylittänyt single *Janne Ojanen*. Vuonna 2009 julkaistulla *Blogi*-albumilla ollut *Kesä-Tampere* valittiin puolestaan kesällä 2010 Aamulehden lukijaaänestyksessä parhaaksi Tampere-aiheiseksi lauluksi.

Albumilla soittaa joukko Suomen eturivin muusikoita: **Marzi Nyman**

(kitara), **Risto Niinikoski** (rummut), **Jaan Wessman** (basso), **Seppo Kantonen** (koskettimet) ja **Eva Alkula** (sähkökantele). Lisäksi mukana on joukko muita paikallisia muusikoita. Tahmelassa heistä ovat asuneet **Pauliina Virtanen** (taustalaulu) ja **Riitta Savilahti** (viulu).

- Äänitimme viikon aikana *Marzin*, *Riston*, *Jaanin* ja **Timo Toivosen** (piano) kanssa kappaleiden pohjat liivenä studiossa, jotta saisimme elävää yhteissoittoa kappaleisiin. Helsingin pojat asustelivat meillä Tahmelassa, joten pystyimme keskittymään vain levyn tekoon, Helimo kertoo levyn syntyhetkistä.

- Jouset, sähkökantele ja Kantosen Sepon osuudet soitettiin sitten päällekkäisäänityksinä. Levyn sydän on sen livemeiningsissä, hän tarkentaa.

- Toivottavasti levy tavoittaa mahdollisimman monta kuulijaa ja herättää tunteita. Viettäköämme kaikki rauhallinen ja hyvä Joulu Pispalassa.

1. Rajaportin lauteilta aatto alkaa saa laskeudutaan portaita alas Tahmelaan Lähteestä haen vettä, kynäjalava katsoo kuinka luistimet piirtää jäähän kiharaa

On joulu Pispalassa niin kuin muillakin Ei yhtään enempiä ei vähempää Joulu Pispalassa niin kuin muillakin kiireen katkaisee moni hymyilee

2. Ryytimailta harjulle, lunta tuiskuttaa Käännyttään katsomaan kansallismaisemaa: kuin kaunein joulukortti, haulitorni hohkaa Edessä taas Pyhä Jouluyö

On joulu Pispalassa...

Matti Helimon *Näytelmä*-albumiin voit tutustua ja Joulu Pispalassa -kappaletta kuunnella maksutta osoitteessa:

www.mattihelimo.com

Salon Eira
PISPALAN PARTURI

Tule
hemmitelutuiheen! **15€**

Hiusten pesu + hoito +
rentouttava päähieronta

Sim PERMANENTTI + VÄRIKÄSITTELYT
SIM SENSITIVE -TUOTTEILLA
Hyvän ilman Kampasmo®

050 414 3939
Pispalan valtatie 21

SALÓN VIOLETA
EIJÄ VÄNTTINEN

Jalkahoito, hermoratahieronta,
käsihoito, intialainen päähieronta

Jalkojenhoidon al., hermoratahoitoja, e.vanttinen@gmail.com
LUTAKKATU 11, 33200 TAMPERE
Puh. 044 373 2923

Oranssi
ekokampaamo.

Esim. kasvivärjäykset
Intialainen päähieronta
Hoidot savella ja
merilevällä

Ekokampaamo Oranssi
Tiina Heinonen
Miia Itämetsä
Petra Lammela

Palomäentie 30
33230 Tampere

puh.050 593 1721
www.kampaamo-oranssi.com

TALVEHDI.

Riipputuolit Pispalaan.
Tilaa suoraan kotiin: 050 309 1851
www.hamacamundo.fi

*Tervetuloa joulua
t: K-market Tahmelan rööki*

**Laita rahasi työhön
kestävän talouden hyväksi!**

**Tee tietoinen
pankkivalinta**

Oletko ajatellut mitä pankkisi tekee rahoillasi?
Kun valitset pankkiesi Merkurin, voit itse päättää
millaisia hankkeita haluat talletuksillasi edistää:

- ympäristöystävällinen tuotanto ja kauppa
- vaihtoehtoiset energiamuodot
- ekologinen rakentaminen
- luomu- ja biodynaaminen viljely
- koulut, lastentarhat ja koulutuspaikat
- taide ja kulttuuri

www.merkurpankki.net • info@merkurbank.net
09 8252 303 • 050 357 4661

MERKUR

MERKUR - YLEISHYÖDYLLISTÄ PANKKITOIMINTAA.

Maalaispojan laulut

LAURA VOUTILAINEN JUHA TAPIO MARISKA PAULI HANHINIEMI

PATE MUSTAJÄRVI JOEL HALLIKAINEN ANNA HANSKI PENTTI HIETANEN

• ERJA LYYTINEN • JANI WICKHOLM • HEIKKI SALO •
• JANNA HURMERINTA • HEIKKI SILVENNOINEN • JARKKO AHOLA •
• COSTELLO HAUTAMÄKI • HAULI BROS •

Maalaispojan laulut

Mikko Alatalon parhaat uusina upeina tulkintoina:

Laura Voutilainen • Juha Tapio • Mariska • Pauli Hanhieniemi • Pate Mustajärvi • Joel Hallikainen •
Anna Hanski • Pentti Hietanen • Erja Lyytinen • Jani Wickholm • Heikki Salo • Heikki Silvennoinen •
Janna Hurmerinta • Jarkko Ahola (Teräsbetoni) • Costello Hautamäki • Hauuli Bros.

Muista myös!
3 cd boxi **Mikko Alatalo**
Juhlalevy 60 laulua

Mikko Alatalo
Juhlalevy
60 laulua

© Busola Oy
ALRCO-034

PERINNEHOITOJA PERINTEISESSÄ PAIKASSA

Viljami Lehtonen aloitti toiminnan Rajaportin saunan Hoitolassa kesälä 2011 ja toiminta on pyörähtänyt käyntiin kuluvaan syksyn aikana mukavasti.

Astuessani Rajaportin Hoitolan ovesta sisään, vaalea parrakas mies avaa työhuoneensa oven ja tervehtii iloisesti. Työhuoneen nurkassa komeilee suuri valkoinen pönttöuuni, seinillä useita kuvasarjoja ihmisen luurangosta, lihaksistosta ja hermojärjestelmästä. Autojen hurina kuuluu valtaosin selvästi, mutta huoneessa on rauhoittava tunnelma.

Lehtonen päätyi perinnehoitajaksi tavattuun mestarikansanparantaja Jarkko Haapasen, joka järjestää kansanparantaja-koulutusta Vammalassa.

- Suomalaista kansanparannusta opetetaan perinteisin tavoin eli mestarilta suoraan oppilalle, sitä ei voi oppia lukemalla kirjoja vaan tekemällä ja seuraamalla mestaria työssään. Valmistun ammattiini eli perinnehoitajaksi toukokuussa 2012, siihen asti toimin

kansanparantajaksi nimikkeellä.

- Olen viihtynyt Rajaportin löylyissä viikoittain, tämä on erittäin kotoisa ja mukava paikka sekä työskennellä että muutenkin viettää aikaa. Viljami on tekevä heppu, hän opiskelee terveydenhuollon perusteita aikuisopistossa, sekä toimii joogaohjaajana Om Yoga -koululla. Hän on kiinnostunut ihmisen hyvinvoinnista kokonaisvaltaisesti ja on asian kanssa vakavissaan. Hän myös toimii aktiivina Suomalainen Perinnehoido ja Luontaislääketiede -yhdistyksessä. Se valvoo jäsentensä ammattitaitoa ja jakaa tietoa alasta sekä pyrkii säilyttämään perinteisiä hoitokeinoja ja siihen liittyvää kulttuuria.

Suomalainen perinnehieronta ja jäsenkorjaus ovat Viljamin tärkeimmät välineet hoitotyössä, niistä voi lukea lisää Rajaportin saunan internet-sivuilta. - Tähän mennessä asiakkaani ovat olleet pääasiassa aikuisia, iältään 20-50-vuotiaita. Työni on ihmisen fyysiset sekä psyykkiset puolet huomioon ottavaa käytännön työtä, tekemisen hommaa eikä mitään taikatemppuja.

JOHANNAN SAUNAHOIDOISSA STRESSI SAA HUUTIA

Saunominen Rajaportilla rentouttaa sjo sinällään, ja **Johanna Linnan** hoitosauanassa ihan erityisesti. Joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina Johanna tarjoaa Rajaportilla kuukausittain vaihtuvia saunahoitoja.

Kiireetömmässä, pehmeässä löylyssä sielu lepää. Saunan lämpö ja kosteus, käden ja vihdan kosketus ja luonnonmukaiset, ekologiset hoitoaineet tekevät saunareissusta kokonaisvaltaisen hoitotapahtuman. Hoitoja on moneen tarpeeseen: on pesua, hierontaa, kuorintaa ja vihdotusta, on jalka- ja yrttikylpyjä, kääre- ja haudehoitoja. Johanna käyttää hoidoissa eteerisiä öljyjä ja yrttejä, ha-

vua, ruusua ja suklaata, turvetta, suolaa ja hunajaa. Esimerkiksi Porosaunassa Johanna käyttää hierontaa kahvinporoja ja hunajaöljyä, jonka jälkeen hän vihtoo jalkapohjia hyvin haudutetulla katajavihdalla ja tekee lopuksi turvenaamion. Hoito kestää reilun tunnin.

Johanna tunnustaa olevansa itsenkin saunahullu. Hän suoritti **Mervi Hongiston** ja **Merja Pihlajamäen** saunaterapia -koulutuskokonaisuuden ja perusti yrityksen, Sauna&Wellness -hoitolan. Rajaportilla Johanna on ollut runsaan vuoden hyvällä menestyksellä.

www.saunahoidot.fi

Hullu Professori astelee sisään Lady Burgenheimin linnan raivoissaan. "Joku on sekoittanut minun tietokoneeni ja kaikki tutkimustulokseni ovat hävinneet!" hän huutaa. Sitten hän lähtee marssimaan takaisin kohti laboratoriotaan. Kyseessä on Isosisko- ja Tyttöjen Tupatoiminnan Halloweenjuhlat ja samalla Tyttöjen Tuvan 10 -vuotisjuhlat. Paikalla on noin neljäkymmentä Isosiskoa ja Pikkusiskoa, jotka ovat pukeutuneet hurjiin naamiaisasuihin. Tarjolla on herkku-ruokaa ja tietenkin synttäririkakkua.

Epäily herää, että Tyttöjen Tuvan kummitus, Maki, olisi ollut tietokoneen sekoittamisen takana. Aikaisemmin Maki nimittäin oli juhlissa mukana ja salamäykäisesti livahduttanut jonnekin juuri ennen kuin professori oli marssinut sisään. Maki on ollut tapana myös sekoittaa Tyttöjen Tuvan tietokonetta tasaisin väliajoin. Tämän vuoksi tytöt lähtevät ryhmissä selvittämään, mitä linnassa oikein tapahtuu.

Tytöt ryömivät läpi mustan aukon ja päätyvät ullakolle, jossa Maki piileskelee. Hän on kovin pahoillaan tekosestaan ja pyytää tyttöjä avuksi hankkimaan tutkimustulokset takaisin Hullulle Professorille. Tytöt tekevät älykkyyttä ja aisteja vaativia testejä sekä fyysistä kuntoa ja koordinaatiota vaativia tehtäviä. Tytöt saavat kuin saavatkin kaikki hävinneet

tutkimustulokset takaisin ja tästä iloiten Hullu Professori antaa Makille anteeksi. Lopuksi Maki ja Hullu Professori balaa- vat sovinnon merkiksi.

Valtatien varrella Ylävoiman talossa

Tyttöjen Tuvalla vietetään vuosittain monia juhlia ja teemapäiviä, joista esimerkiksi Isosisko- ja Tyttöjen Tupatoiminnan syntymäpäiväjuhlat, joita juhlitaan aina Halloweenin aikaan lokakuun lopussa. Isosiskotoiminta täytti tänä vuonna 12 vuotta ja Tyttöjen Tupa 10 vuotta. Juhlita vietettiin vielä toistamiseen 30.11. virallisemmissa merkeissä. Tällöin Tuvalla oli nähtävillä valokuvanäyttely tyttöjen Ihanakuvista ja eheyttävistä valokuvista (vrt. voimaan-

nuttavat valokuvat). Juhlapuheen piti Setlementtiliiton Tyttötyön verkosto -hankkeen projektipäällikkö **Heli Eischer**.

Tyttöjen Tuvalla käy tällä hetkellä aktiivisesti noin 100 Pikkusiskoa, 6-16-vuotiaita. Koko toiminnassa on mukana noin 300 Isosiskoa ja Pikkusiskoa. Isosisko on vähintään 18-vuotias nainen, joka haluaa toimia vapaaehtoisena ja joka on käynyt Isosiskokurssin. Isosisko on aikuinen kaveri ja positiivinen naisen malli nuoremmille. Tupaisosiskona voi toimia Isosiskokurssin käytyään vähintään 16-vuotias, joka haluaa tehdä vapaaehtoistyötä Tuvalla. Tyttöjen Tupa on toimintatila kaikille tamperelaisille 6-16-vuotiaille tytöille sekä vapaaehtoisille ja se on auki tiistai- ja torstai-iltaisin.

Isosiskoja ja Tupaisosiskoja koulutetaan neljä kertaa vuodessa ja Tupamummoja ja Tupakummeja perehdytetään aina kun uusia vapaaehtoisia tulee mukaan toimintaan.

www.ahjola.fi/nuorisotoimi/isosisko

VIHTAHOITOA RAJAPORTIN SAUNASSA

Rimas Kavaliauskas vihdontahoidon kiivaassa vaiheessa.
Kuva: Veikko Niskavaara

Kolme vihdankäytön virtuoosia Liettuasta antoi hoitoja sunnuntaina 30.10. Rajaportin yleisessä saunassa. Rimas Kavaliauskas ja Giedrius Gervys kylvetivät kahteen pekkaan miehiä, Birute Lenkyte työskenteli yksin naisten puolella. Me - 10 miestä ja 5 naista - saimme tuta liettualaisten saunavelhojen käsittelyssä jotain ihan muuta kuin totuttua löysää läpsyttelyä koivuvihdalla. Ajottain meno oli suorastaan shamanistista.

Liettuassa, ja ylipäätään Baltiassa, vanhat kylvettämisen ja vihtomisen perinteet ovat säilyneet toisin kuin meillä, ja Lithuanian Bath Academy -järjestö on lisäksi kehittänyt perinteestä vakavasti otettavan hoitomuodon.

Yksi hoitosessio kesti tunnin. Hoito alkaa perusteellisella lämmittelylöylyllä, lyhyt vilvoittelu välillä, ja sitten paneudutaan makuulle. Birute panee hyvin haudutetun kylmän katajavihdan kylvettävän rinnan päälle. Löylyä nostetaan vähitellen, ja toinen viileä vihta painetaan kasvoille suojaamaan aivokoppaa liialliselta kuumuudelta. Olo on rauhallinen, koska henki kulkee kuumasta löylystä huolimatta, kasvat ja pää pysyvät vilpoisina. Katajavihdan alta hämärässä

löylyhuoneessa ei liemmin näe mitään, mikä on omiaan vahvistamaan muita aistimuksia kuten katajantuoksua ja hentoa savua, veden ääniä, kylvettäjän läheisyyttä. Hiipii olo kuin joskus muinoin lasna. Sitten alkavat monista eri puolajeista tehdyt vihdat laulaa. Birute ripottaa, ravistaa, lennättää, varistaa vihtoja rytmisesti, nopeutta ja intensiteettiä muunnellen niin, että kuuma höyry nousee aaltomaisesti. Lihakset rentoutuvat, tulee irtonainen olo. Vihdat suihkivat ilmavirrassa kuin ison linnun siiveniskut. Kylvettäjä vihtoo kehoa kevyesti, kylmää ja kuumaa vuorottain. Tätä kestää noin varttitunti. Tämän jälkeen hän kuorii asiakkaan ihoa suolayrttiseoksella, jossa on ainakin salviaa ja kehäkukkaa. Pesu,

hieronta ja rasvaaminen voimakkain ottein viimeistelevät kehon puhtaaksi, mieli on tyhjä ja huokuu kiitosta. Ačiū!

Kokeneetkin hämmästyivät

Aktiiviset saunaharrastajat Eila Sihvonen ja Lassi Vuorenoja olivat ensikerata liettualaisten käsittelyssä. Lassi oli aiemmin katsellut touhua Rymättylän Herrankukkarossa pidetyssä vihtomistapahtumassa, ja hassunkuriseltahan se ulkopuolisesta näytti, kun on koko ikänsä tottunut vihtomaan tavalliseen suomalaiseen tapaan. Mutta kun hän nyt pääsi kokemaan asian omalla kehollaan, hoito osottautui aivan uskomattoman hienoksi kokemukseksi. Vaikka vihdonta on kevyttä ja paikoin vihta ei edes koske ihon pintaa vaan pistää ilman kiertämään iholla, on kokemus voimakas ja herättää aivan yllättäviä tuntemuksia.

Eila on konkari hoitojen suhteen, hierottanut itseänsä ja ottanut vaikka mitä hoitoja erinäisiä vuosikymmeniä.

Tämäkertainen oli uusi kokemus. Eila arveli kylläkin alkuun että homma on huu-haata: katajavasta rinnalle ja toinen päähän, ja sitten huidotaan vihdalla, hui hai. Mutta hoito tuntuikin sitten hurjan mukavalta! Otteet tuntuivat kovempaan käsittelyyn tottuneesta varsin kevyiltä, mutta hoito teki tavattoman hyvän olon. Iho pehmeni, tuli hyvä uni.

Rajaportilla omat haasteensa

Birute kertoo, että Rajaportin sauna ei ollut fyysisesti kovin helppo paikka työskennellä. Löylyä oli hankala kontrolloida, koska sama kiuas lämmittää myös miesten puolta, jossa Rimas ja Giedrius työskentelivät omaan tahtiinsa. Birute oli silti täysin myyty, saunassa vallitsi niin vahva energia, se oli kuin oma maailmansa. Kesti kotvan aikaa tutustua saunaan kuin elävään olentoon, mutta kun sen kanssa tuli tutuksi, työ sujui helposti. Kokemus oli hyvin mielenkiintoinen juuri outoutensa takia, sillä se vaati kylvettäjältä herkeämätöntä henkistä läsnäoloa. Kosketus suomalaisiin asiakkaisiin toimi mutkattomasti hoitojen aikana. Birute olisi mielellään jutellut ja kuullut ihan suusanallistakin palautetta jälkepäin, mikä ei hänen sujuvasta englannin kielentaidostaan huolimatta aina käynyt pänsä. Puhe ei kuitenkaan ole ensisijainen viestintämuoto saunahoidoissa. Hoidon jälkeen kehonkieli viestittää samaa hyvää oloa kielirajoista piittaamatta.

Vihdonta hoitoja useammin?

Rajaportilla liettualaiset työskentelivät liki pitäen tauotta viisi tuntia, mikä oli tuhti rupeama, vaikkakaan ei ihan ainutkertainen. Birute tekee meditaatioharjoituksia elpyäkseen nopeammin työn rasituksesta.

Sunnuntain hoitopäivää seuraavana maanantaina Rimas piti vielä Valkeakoskella sijaitsevan Päivölän kansanopiston kansanperinteen linjalla iltapäivän mittaisen luennon ja demonstraation vihdontahoidosta. Siihen osallistui myös Rajaportin saunalla työskentelevät saunahoito- ja hierojayrittäjät Johanna Linna ja Adam First. Mielenkiinto heräsi, ja toivoa on, että ennen pitkää voidaan Suomessakin toteuttaa Lithuanian Bath Academyn kehittämä koulutuskokonaisuus ja sitämyötä vihdontahoidot saada suomalaistenkin saunahoitajien repertuaariin.

Birute Lenkyte vihtoo kahdella tammivihdalla.
Kuva: Ari Johansson

Giedrius Gervys tekee kuorintapesua kahvihunajaseoksella vihdonnan jälkeen.
Kuva: Ari Johansson

Vihdonnan jälkeen oli vilvoittava lepo paikallaan sekä vihdotulle että vihtojalle: Ari Johansson (vas.) ja Giedrius Gervys. Kuva: Veikko Niskavaara

Linkit:

lambasting.org/en/events/professional/rajaportin-sauna-2011
www.rajaportinsauna.fi
www.saunahoidot.fi
www.paivola.fi/kansanperinne/

UNELMANA RAKENNUSKULTTUURI- KESKUS PIRKANMAALLE

Muistan, että Pispalan saunayhdistyksen hallituksen jäsenistä on aikoinaan sanottu, että heillä on jalat tukevasti ilmassa. Silloisella hallituksella oli unelmia, että Rajaportin sauna olisi säännöllisesti auki ja että saunakorttelissa voisi olla kahvila.

Nyt Pirkanmaalle ollaan suunnittelemassa rakennuskulttuurikeskusta, josta voisi saada vinkkejä vanhan talon korjaamiseen. Unelmana on, että jatkossa remontointitarinat eivät ala niin, että ensiksi tyhjennetään talo runkoa myöten, viedään useita kuormia kaatopaikalle ja sitten aletaan rakentaa kaikki uusiksi. ”Kyllähän siinä rahapussi keveni ja avioero tuli, mutta nyt talo näyttää aivan uudelta eikä vanhasta ole jälkeäkään.”

Unelmatarinoita ovat sellaiset, joissa ensiksi tutkitaan talon kunto ja selvitetään, mitkä osat vaativat toimenpiteitä. Sitten tehdään suunnitelma, jossa eri korjaukset laitetaan tärkeysjärjestykseen ja aikataulutetaan niin, että välillä ehditään hankkia korjauksiin rahaa ja lomailla, eikä eletä koko aikaa remontin keskellä. ”Uusia materiaaleja ostimme vain tarpeeseen. Esimerkiksi keittiön katosta poistettiin kummalliset 70-lu-

vun muovilevyt ja alta paljastui helmi-paneeli, mikä oli pesua vaille kunnossa. Levyt käytettiin suojaustarkoituksiin kun kunnostimme vanhaa uunia.”

Sekin on unelmana, että ihmiset saisivat kiihкотonta tietoa, kuinka he voivat hoitaa vanhoja talojaan. Olisi paikka, jossa voisi vertailla erilaisia ratkaisuja, eikä kukaan kiirehtisi tekemään pikaisia päätöksiä. Kun rakennuksen kuntoa seurataan ja tehdään pieniä huoltotoimia säännöllisesti, vältetään suuria investointeja vaativilta jätturakoilta tai purkutuomioilta.

Unelmana on myös, että Pirkanmaalla olevat eri alojen taitajat putkimiehistä pintakäsittelijöihin voisivat kehittää osaamistaan korjausrakentamisen puolella. Osaaminen tulisi saada näkyväksi, jotta vanhan talon omistaja löytäisi oikean ihmisen oikeaan työhön.

Tosi iso unelma on kohottaa korjausrakentamisen laatua Pirkanmaalla

Pispalan osalta unelmana on antaa Uittoyhdistyksen talolle uusi elämä Rakennuskulttuurikeskuksena. Kaupunki

on ostanut talon, mutta monta mutkaa on vielä edessä ennen kuin talo on kunnostettu ja käytössä. Unelmana on, että taloa ylläpitäisi ja keskuksen toiminnasta vastaisi yhdistys, jonka jäseniä olisivat Pirkanmaalla toimivat oppilaitokset, alan yritykset, yhdistykset ja kunnat. Nyt jälkeempäin ajatellen Pispalan saunayhdistyksen unelmat eivät tunnu kovinkaan kummoisilta.

Toivottavasti voimme tulevaisuudessa muistella samalla tavoin näitä rakennuskulttuurikeskushaaveita ja silloin ei haittaa, vaikka nyt sanottaisiin, että nyt taitaa Rantonen unta nähdä.

Unelmat ovat jo yhden askeleen lähempänä toteutumista, sillä Pirkanmaan Maakuntahallitus myönsi Ekokumppanit Oy:lle Tampereen rakennuskulttuurin neuvonta- ja koulutuskeskus -projektin toteuttamiseen EAKR-rahoitusta noin kahden vuoden ajalle. Nyt kootaan verkostoa Pirkanmaan alueella ja selvitetään mahdollista rahoitusta tulevan keskuksen kunnostamiseksi näyttely- ja toimintatiloiksi. Vähitellen syntyy tietopankki ja nettisivusto, josta voi löytää korjaustietoa ja linkkejä eri alojen osaajiin.

Tulossa ensi vuonna:

- Iltilaisuuksia eri-ikäisten rakennusten korjauksesta
- Julkisivun korjaus -teemapäivä maaliskuuhun
- Wanhat talot -kierros syksyllä
- Varautuminen talven tulon -teemapäivä lokakuussa
- Lisäksi keväällä avataan nettisivut, perustetaan kannatusyhdistys sekä haetaan kumppaneita ja rahoitusta Uittoyhdistyksen talon kunnostamiseksi.

Joka perjantai projektin facebook-sivulle tulee vinkki viikonlopuksi, jossa on pieni ajankohtainen huoltotoimi, jonka avulla talon elinkaari jatkuu.

<http://www.facebook.com/pages/Tampereen-rakennuskulttuurineuvonta-ja-koulutuskeskus-rojekti/163044647123889?sk=wall>

Lisätietoja:
irma.rantonen@tampere.fi
puh: 0408062775

>>>

PISPALAN PUTKI-POJAT
Pispalan valtatie 120 B 11
Postiosoite: PL 30 33251 Tampere
Puh. 010 440 6000
pispalan@putkipojat.fi
www.putkipojat.fi

Pyynikintorin fysioterapia ja hieronta
Pyynikintori 4,
33230 Tampere
puh. (03) 222 9295
www.pyynikin fysio.fi
FYSIOTERAPIA
HIERONTA
PURENTAONGELMIEN FYSIOTERAPIA
HUIMAUSHOIDOT
KALEVALAINEN JÄSENKORJAUS
VYÖHYKETERAPIA
AROMATERAPIA

EPILÄN SÄHKÖKONE OY
LUOTETTAVAA PALVELUA
JO VUODESTA 1938
A-ryhmän sähköasennusliike
SÄHKÖASENNUKSIA
KORJAUKSIA
HUOLTOJA
KIUAS HUOLTOJA
SÄHKÖTARVIKKEITA
Pispalanvaltatie 139 33270 Tampere puh.03-3474600
VAKIO-SÄÄTÄJÄ
Vuolteenkatu 18 33100 Tampere Puh.03-31428100
www.esk-vs.com

WWW.FUNKYPRINT.FI
+ 358 45 319 1730 /// MARIA
+++TOIMISTOLLA KAHVITARJOILU
+++ 24/7 TAVOITETTAVUUS
+++ HENK. KOHT. PALVELU
+++ KOTIKÄYNNIT
SVENGAAVA
MAINOSTOIMISTO
FUNKYPRINT
FUNKYPRINT MARKETING AGENCY
JÄTÄ JÄLKI.

Suklaa on oma Taiteenlajinsa

Toimittaja: Helena Virtain

Pispalasta on tullut usein kuvataidetta, joka rikkoo perinteisiä raameja. Nyt on kyse taiteen liitosta suklaan kanssa: Dammenbergin suklaatehtailija Marko Iso-kungas ja taiteilija Paula Huhtanen ovat sulattaneet yhteen suklaan ja taide-energian. Tuloksena on kolmen teoksen rasiänkansinäyttely laatukonvehtien seuraksi, herkullinen paikallinen tuote, josta tulee hyvä mieli.

Taidekonvehdit ovat Lempäälässä toimivan **Suklaatehdas Dammenbergin** uusin aluevaltaus. Niissä yhdistyvät pispalalaisen **Paula Huhtasen** kuvat sekä Dammenbergin uudet suklaamaut, värikkäät pakkaukset on suunnitellut Mainostoimisto **Funky Print**. Rasioissa on esillä kolme eri maalausta: Naarasikoni (2010), Shamaanin suklaa (2011) ja Kirjahylly ja lukulamppu (1998).

- Teosvalinnoissa tuntosarvet ovat olleet herkinä, sanoo Paula.

Myös makumaailmoja on kolme ja ne on suunniteltu pieteetillä taideteosten henkeen pitkällisen makutuomarin kautta. Kumpi oli ensin, suklaa vai taide? Ensin oli verkottava tapaaminen. Suklaatehdas Dammenbergin omistaja Marko Iso-kungas ja taiteilija Paula Huhtanen tutustuivat Pispala-Pyynikin Yrittäjien ja pispalalaisen työllistämishankkeen kautta vuonna 2008 - ja idea yhteistyöstä pulpahti esiin. Ideoita oli

PAU
PAULA HUHTANEN

- s.1965 Lapissa
- Väri. Energia. Taika.
- Tuottaa. Kouluttaa. Koutsa. Luo. Yrittää. Esiintyy. Kuvittaa. Julkaisee. Järjestää. Kirjoittaa. Opettaa. ITE.
- Pispalaan 2005.
- PAUhouse taidetyön yhteisö. Kohtaamo. Yhteisö. Työtila. Pauppa.
- NYT: Dammenbergin Suklaat; Naarasikoni. Shamaani. Lukutoukka
- Naarasikoni näyttely 5.-11-12.2011 PAUhusen JO U-tapahtumassa (Pispalan valtatie 11)

www.paulahuhtanen.fi

Tämän sivun taittoi Mainostoimisto Funky Print.

hämmentämässä myös puheenjohtaja **Marita Sandt Pispalan kumppanuus ry:stä**. Tulokset ovat nyt vihdoin nautittavassa muodossa.

Suklaa ja taide yhteisen hyvän asialla

Lempäälässä toimiva Dammenberg on erikoistunut allergiavapaisiin suklaatuotteisiin. Koko tehdas oli jo vuonna 2003, ensimmäisenä Euroopassa, pähkinätön, gluteeniton ja kananmunaton. Miltä erikois-suklaat maistuvat?

- Suklaamme valmistetaan huolella valituista raaka-aineista. Kaakaopavussa on jokaiselle kasvupaikalle tyypillisiä vivahteita. Papuja valitaan kuin rypäleitä viiniin. Käytämme vain aitoja raaka-aineita, kuten tuoretta kermaa ja kotimaisia marjoja. Kaakaopavut tulevat Venezuelasta, Ecuadorista, Perusta ja Dominikaanisesta tasavallasta. Suklaamme ovat gourmet-laatua, sanoo **Marko Iso-kungas**, suklaareseptien kehittäjä ja taikasormi.

Dammenberg on edistyskäsittely myös suklaan tekijöiden palkkaamisessa: tehtaalta on saanut työpaikan moni pitkäaikaistyöntekijä.

Paula Huhtasen taide sopii Dammenbergin suklaakonvehteihin kuin haulitorni Pispalaan. Hyvänä pohjana yhteistyölle ovat samankaltaiset arvot ja maailmankuva. Puhutaan yhteiskuntavastuusta sekä elämän pienten ja syvällisten nautintojen kunnioittamisesta.

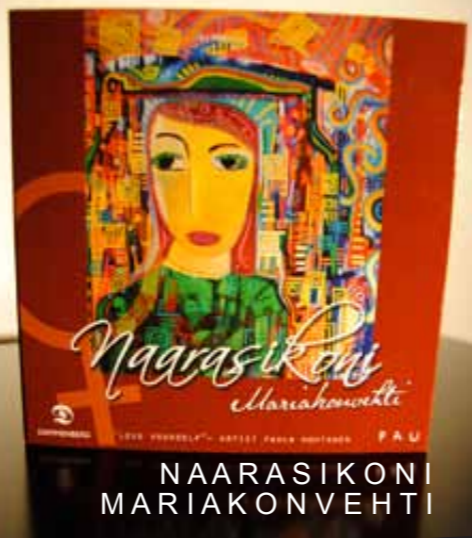
Hyvän tekijät Paula Huhtanen ja Marko Iso-kungas. Kuva: Marita Sandt

Suklaatehdas Dammenberg™
p. (03) 367 0080
www.dammenberg.fi

KIRJA, JOULUYÖ, JA SUKLAA
Taidekonvehteja voi ostaa Tahmelan K-marketista, Tampereen Joulutorilta 9.-23.12., Dammenbergin tehtaanyymälästä Lempäälästä (Varastotie 1) sekä verkkokaupasta:
www.dammenberg.fi/shop

Naarasikoni Mariaakonvehti -rasia sisältää konvehteja lakka-, karpalo-, puolukka- ja mustaherukatäytteellä. Mystinen **Shamaanin suklaa** on mausteinen tumma suklaa, joka sisältää kanelia, neilikkaa, mustikkaa ja chiliä. **Lukutoukan Suklaati** -lajitelma koostuu viekoittelevasta maitosuklaasta ja täyteläisestä tummasta suklaasta.

Kasvisravintola
gopal

Auki
sunnuntaisin
4.12., 18.12.,
ja 1.1.

Hyvää joulua
ja onnellista
uutta vuotta
2012

Intialaisittain maustettua kasvisruokaa, pitopalvelu

Ilmarinkatu 16, Tampere p. 03 253 1002
ma-pe 11-17, la 12-16
www.gopal.fi

sosiaaliasema

■ **Sosiaaliasema X** on vasemmistolaiseen arvopohjaan perustuva auttamisverkosto. Sen tarkoituksena on etsiä porukalla ratkaisuja niihin arjen ja viranomaisjärjestelmien varjopaikkoihin, joissa ihminen ei yksin pärjää.

■ **Sosiaaliasema X** on Tampereella toimiva verkosto, joka kokoaa yhteen ihmisiä elämän eri osa-alueilta. Perusideana on, että auttaja ja autettava ovat samalla viivalla, heitä ei erotella luokittelulla tai kankeilla virastorakenteilla.

■ **Sosiaaliasema X** ei tyydy vain auttamaan ihmisiä, vaan tavoitteena on nostaa yhteiskunnalliset epäkohdat esille ja muuttaa yhteiskuntaa sen myötä. Sosiaaliasema on joustava ja muuttuva. Se on yhtä kuin verkostonsa ihmiset, pulmineen ja ratkaisuihin.

www.sosiaaliasemax.fi | sosiaaliasemax@gmail.com
puh. 050 574 1357 | Kahvila Hertta, Näsilinnankatu 22

RAVINTOLA TELAKKA

Tullikamarin aukio 3. 33100 Tampere
www.telakka.eu | carneval@telakka.eu

SATUFYSIO.net

SATUFYSIO

Pispalan valtatie 83
Gsm: 045 268 9937
satufysio@gmail.com
satufysio.net

TARJOUS!
Tammikuussa 45 min.
hieronta 27 € (norm. 30 €)

Pispalalaisen päätoimittajasta tuli TIETOKIRJAILIJA

Tietokirjailija, entinen Pispalalaisen päätoimittaja, Johanna Vehkoo poistui Pispalasta Oxfodin kautta pääkaupunkiin. Kirja Painokoneet seis - kertomuksia uuden journalismin ajasta ilmestyi tänä syksynä. Sen hengessä sovimme haastattelusta sosiaalisessa mediassa, Facebookissa eli naamakirjassa. Kirjoitimme siis jutun yhdessä lauantai-iltapäivänä. Näin:

Johanna Vehkoo
Täällä ollaan!

Ami Assulin
Hianoo - aloittakaamme... koska asuit täällä ja koska päätoimitit Pispalalaista?

Johanna Vehkoo
Päädyn Pispalaan silloisen poikaystäväni vuoksi vuonna 1995 tai 1996. Muistaakseni sekaannuin nopeasti Asukas-yhdistyksen toimintaan ja päädyin Pispalalaisen päätoimittajaksi vuonna 1998. Tein lehteä aika kauan, kevääseen 2003 asti. Siinä välissä olin toimittajana ylioppilaslehti Aviisissa ja 2003 alkaen Aamulehden kulttuuritoimituksessa.

Ami Assulin
Miksi ja milloin poistuit Pispalasta?

Johanna Vehkoo
(Ootas, pitää laskea)

Ami Assulin
Poikaystävät vai vuodet..?

Johanna Vehkoo
(Sama asia!)
Muutin pois Pispalasta varmaankin vuonna 2005 - ensin Pyynikille ja

Tammelaan, sitten Oxfordiin ja nyt Helsinkiin.

Ami Assulin
Miksi ihmeessä pois Pispalasta?

Johanna Vehkoo
Poismuutto taisi johtua puhtaasti siitä, ettei löydetty tarpeeksi tilavaa vuokra-kämpää.

Ami Assulin
(vai taas jonkun poikaystävän syy..)
Okei, mikä on merkittävintä mitä sulle on sen jälkeen tapahtunut?

Johanna Vehkoo
Se, kun näin Journalisti-lehdessä Helsingin Sanomien Säätiön ilmoituksen toimittajille tarkoitetuista stipendeistä Oxfordin yliopistoon. ;-)

Ami Assulin
ja sitten..?

Johanna Vehkoo
Olin kyllä sitä ennen jo tavannut brittiläisen miehen, mikä varmaan oli merkittävämpää, mutta kyseinen ilmoitus mahdollisti monta asiaa, kuten opintovapaan ottamisen ja kirjan kirjoittamisen. Hain stipendiä ja sain sen. Sitten piti

odottaa vielä melkein vuosi, että pääsi muuttamaan ja lukuvuosi alkoi.

Ami Assulin
Mitä teit kahden Oxfordin vuoden aikana?

Johanna Vehkoo
Ensimmäisen vuoden aikana Oxfordin Reuters-instituutissa kypsyi idea kirjan kirjoittamisesta. Hain Helsingin Sanomien Säätiöltä uutta apurahaa, minkä turvin pystyin jäämään vielä toiseksi vuodeksi kirjoittamaan kirjaa.

Ekana vuonna osallistuin kansainväliseen toimittajien Fellowship-ohjelmaan, johon kuuluu mm. oman tutkimuksen tekeminen englanniksi. Tein sen aiheesta "mitä on laatujournalismi ja miten se voidaan pelastaa". Aihe osoittautui sikäli valtavaksi, että siitä olisi jo siinä vaiheessa saanut kirjan aikaan. Toinen vuosi siis meni kirjan taustatutkimustyöhön, haastatteluiden tekemiseen ja kirjoittamiseen.

Ami Assulin
Kirjasi Painokoneet seis - kertomuksia uuden journalismin ajasta ilmestyi tänä syksynä - kerro lyhyesti, mikä on journalismin tulevaisuus?

Johanna Vehkoo
Multa kysytään tuota tulevaisuujuttua usein. Vastaus riippuu siitä, olenko kyynisellä vai optimistisellä tuulella.

Ami Assulin
Entä tänään? Millä tuulella, mikä vastaus?

Johanna Vehkoo
Ikävä skenaario on, että vanhat instituutiot nakertavat itsensä ontoiksi irtisanomalla liikaa väkeä. Silloin ne kuolevat pois, emmekä voi olla varmoja, että niiden tehtäviä jatketaan tarpeeksi laajasti.

Ikuisena optimistina uskon kuitenkin, että uuden teknologian ansiosta lukijoilla on paljon enemmän valinnanvaraa kuin koskaan ennen. Kyllä siitäkin jotain hyvää seuraa. Ihmiskunta tarvitsee luotettavaa journalismia niin paljon, ettei se voi antaa sen kuihtua kokonaan pois.

Ami Assulin
Minkälainen rooli uudella medialla on tässä pelissä tai vaikka suhteessa demokratiaan?

Johanna Vehkoo
Uusi digitaalinen media haastaa vanhoja instituutioita alueilla, joissa ne eivät ole omimmillaan. Avoimuus, läpinäkyvyys ja tavallaan reilumpi journalismi ovat verkon tuomia uusia juttuja.

Ami Assulin
Mitä riskejä sun mielestä liittyy uuteen, digitaaliseen mediaan?

Johanna Vehkoo
Riskinä on, että monilta ihmisiltä puuttuvat kriittiset välineet, joilla tehdä ero luotettavan ja epäluotettavan tiedon välille. Netissä on helppo naamioitua journalismiksi.

Ami Assulin
Eli joku voisi tehdä vaikka vale-Pispalalaisen, ja...?

Johanna Vehkoo
On kyllä vaikea keksiä, miksi kukaan tekisi vale-Pispalalaisen. Vale-Aamulehden voisi kyllä joku vääntää.

Ami Assulin
No hyvä. Entäpä Pispalalainen, tämä lehti. Minkälainen se voisi olla tulevaisuudessa?

Johanna Vehkoo
Pispalalainen voisi ilmaantua paikallisten taulutietokoneisiin, tai mitä laitteita vielä ilmaantuu. Ei sitä tarvitse varmaan kovin kauan enää painaa paperille. Digi-Pispalalainen voisi päivittyä aina, kun on uutta ja tärkeää kerrottavaa!

Tosin mäkien kapuaminen on erinomaista liikuntaa, joten suosittelen paperi-Pispalalaisen jakovuoroja kaikille.

Ami Assulin
Eikö siinä ole riskiä, että jää lukematta? Mökkin mummuilla ei taida ensimmäisenä tulla taulutietokoneen hankinta mieleen?

Johanna Vehkoo
Mökkin mummuillakin on viimeistään kymmenen vuoden päästä joku lukulaitte, ellei aiemmin. Oma mummuni, 88, käyttää sujuvasti nettiä ja sähköpostia ja äitini, 64, haaveilee iPadista.

Ami Assulin
Eikö täällä enää tarvitse juosta mäkiä ylös ja alas, kun jaetaan Pispalalaista. Kätevää. Mutta takaisin sinuun - mitä teet seuraavaksi, ja missä?

Johanna Vehkoo
Nykyään olen vapaa toimittaja, joka tekee myös keikkaa journalismin tulevaisuuden matkasaarnaajana. Kirjahankkeita tulee varmasti lisää. Toistaiseksi aion pysytellä nonfiktioin jalojen perinteiden parissa.

Ami Assulin
Luin täältä facebookista, että kävit Pispalassa eilen - miltä tuntui palata tänne?
... siis Pispalaan.

Johanna Vehkoo
Kävin Heinarin hääbileissä Vastavirralla. Oli tosi hauskaa nähdä paljon vanhoja kavereita, joista monia en

ole tavannut vuosiin. Hyvät kekkerit, harmi vaan, että piti ehtiä viimeiseen junaan - kesken legendaarisen Wainö Lakin keikan!

Ami Assulin
Mitä terveisiä tahdot lähettää Pispalaan ja niille, joita et eilen tavannut?

Johanna Vehkoo
Eipä Pispala ole tainnut juuri muuttua. Toivottavasti vanhojen rakenusten suojelun puolesta ei tarvitse enää tapella niin hirveästi kuin vielä 10 vuotta sitten.

Olen suunnitellut muuttavani sinne mummona takaisin ja kohentavani kuntoa kapuamalla harjun yli Kollista Pulteriin.

Ami Assulin
OK, nähdään 30-40 vuoden kuluttua rinteissä... oliko sulla jotakin, mitä haluaisit vielä kertoa pispalalaisille?

Johanna Vehkoo
Pispala on kansallismaisema, jonka säilymisestä saadaan kiittää sen erinomaisten aktiivisia asukkaita. Pitäkää se mielessä - sillä tavoin alueen omaleimaisuus pysyy tallella. Pispalan kirjasto ja Hirvitalo ovat eläviä esimerkkejä siitä hengestä. Lupasin muuten lahjoittaa yhden kappaleen kirjaani Pispalan kirjastolle.

Huomasin äsken uutisen, jonka mukaan Uittoyhdistyksen talon kuntoarvio on nyt valmis. Mitä hittoa? Me kirjoitettiin varmaan joka numerossa siitä talosta 10 vuotta sitten! Vieläkö kasvimaistakin tapellaan?

Ami Assulin
Kasvimaatilannetta en ole päivittänyt... kiitos Johanna ja hyvää loppuviikonloppua.

Johanna Vehkoo
Nytkö lähdet Kolliin? ;-)

Ami Assulin
Saunan kautta!

CU!

NETISSÄ ON HELPPO
NAAMIOITUA
JOURNALISTIKSI.

Vileena avoin yhtiö
PIKKU KEIDAS

Pispalan valtatie 117
Teboilin kahvila

- talon omat tuoreet munkit
- makeat ja suolaiset leivonnaiset
- täytetyt kakut, sämpylät ja croissantit

Joulu lähestyy!

Otamme vastaan pikkujoulutilauksia.
Nouto tai toimitus.

Tutustu ruokalistoihin ja varaa herkut ajoissa
www.vileena.fi
tai soita 046-5437209

PC-Räätäli.fi
Tietokoneita & huoltoa vuodesta '94

- Huolto lähelläsi
- Kysy räätälöity tarjous uudesta tietokoneesta

Käytetyt laaturamennat

03 344 3632 Pispalan valtatie 54

PIENI HUONEKALUKAUPPA

KALUSTEITA
FUNKIKSESTA RETROON

PYYNIKINTORI 4
TAMPERE
0405255740
WWW.VPK73.FI

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta

toivottaa
Tmi Remontti-Olli
040-5757 909

PISPALAN PULTERI
RUOKAA JA SUOTAVAA OIKELUET LEGENDA 1988 VOUDON

RUOKA-ANNOKSIA, ESIM. LOHTA, SILAKKAPIHVIT, MAKSAPIHVIA TAI MAKSAA KERMASIPULIKASTIKKEESSA, LIHAPULLAT, HUNAJABROILERI, HAMPURILAISANNOKSIA... SUPERPIHVI MAUN MUKAAN PIKKUANNOKSIA TALON SALAATIT

JUOTAVAA

Avoimna arkisin 11-02 la-su 12-02
Keittiö avoin ma-ti 11-19 ke-pe 11-21 la 12-21 su 12-19

Pispalan valtatie 23
puh. 050-452 3465

Pyynikin näkötorni

MAANKUULU MUNKKIKAHVILA

Olemme mukana Tampereen joulutorilla 9.-23.12.

Avoimna joka päivä 9-20, p. 03 212 3247
www.munkkikahvila.net

Pispala on aluekokonaisuus, joka tunnetaan omana itsenänsä ei vain Suomessa, vaan laajemminkin Pohjoismaissa ja Euroopan Unionissa. Sillä on monikerroksinen ja monimerkityksinen maisemallinen, kulttuurinen ja poliittinen arvo ja historia. Käsitteenä Pispala-nimi kertoo alueen omaleimaisuudesta, merkityksestä ja vaikuttavuudesta.

Pispalan Sos.-dem. Työväenyhdistys ry. on toiminut yli 110 vuotta SDP:n puolueosastona ja omalta osaltaan edistänyt vapauden, tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden periaatteisiin nojautuvan hyvinvointiyhteiskunnan rakentumista. Yhdistyksen perusta on vankkumaton. Se yhdistää sosiaali-demokraattisesti ajattelevia ihmisiä ja antaa mahdollisuudet paikalliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen poliittiseen toimintaan.

Samalla kun kutsumme Pispalalainen-lehden lukijoita mukaan yhdistykseemme ja sen toimintaan, samalla toivomme kaikille

Hyvää Joulua!

PISPALAN SOS.-DEM. TYÖVÄENYHDISTYS RY.

MUSIIKKIKOULU | GUITAR SHOP MUSIIKKITOTEEMI

Musiikitoteemi kiittää asiakkaitaan kuluneesta vuodesta ja toivottaa kaikille **Rauhaisaa Joulunaikaa ja Onnellista Uutta Vuotta!**

Musiikkikoulun Joulukonsertti Pispalan kirjastolla ke 14.12. klo 18.
Pipari- ja mehu/kahvitarjoilu.
Vapaa pääsy. Tervetuloa!

WWW.MUSIIKKITOTEEMI.FI
PUH: 044 5633 949

TORIN HELMERI

040 090 0061
Pyynikintori 1 TAMPERE

Pispalan kukka

Kaikki kukkasiidonat ammattitaidolla
Ruikkukukat
Kukkasisustus

Pispalan valtatie 75, 33270 Tampere
03 345 0306

Avoimna Ma-Pe 11-18, Ti suljettu
La 9-18, Su 10-16

Pirkanmaan Rengas-Apu Oy

- Renkaat ja vanteet edullisesti, myös käytetyt
- Edulliset asennukset ja kausisäilytys
- Huoltoautolla hommat hoituvat tien päälläkin tai vaikka kotipihassasi

Avoimna ark. 9-17, la 10-14

Pispalan valtatie 24, puh. 020 740 2680

24 vuotta Pispalassa Pispalan valtatie 21
VIINI JA OLUT p. 222 9661
TARVIKE SHOP Av. 10-17
la 10-14
www.pirkanmaanviinijaolut.com

FLEISCHMANN PIENOISRAUTATIIET WILESCO - HÖYRYKONEET

J. JOKIPII - Pyynikintori 1 - p. 03-222 7477

Hassan Blasim

Pispalassa on nykyisin paljon kansainvälistä toimintaa. Monikulttuurisuus näkyy erityisesti taiteen tekijöiden luovina töinä eri puolilla harjua. Tässäkin Pispalalaisen numerossa esittelemme heistä muutamia, jotka ovat löytäneet kulttuurisen kodin ja työskentelymahdollisuuksia Pispalasta.

Irakilaisyyntyinen elokuvaohjaaja ja kirjailija, 38 -vuotias **Hassan Blasim** tuli Suomeen vuonna 2004 rakkauden saattelemana. Hassanin tarkoituksena oli ensin matkustaa Ranskaan, mutta tie toi pohjoisirakilaisen tyttöystävän vanavedessä Suomeen.

- Kirjailijan työskentely ei loppujenlopuksi ole riippuvainen olinpaikasta, kertoo Blasim.

Tällä hetkellä hän työstää uutta kirjaansa Tampereen Pispalassa, kääntäjäavovaimo ja 4-vuotias poika asuvat Helsingissä.

Kustantamot nihkeitä ulkomaalaisille

Kirjailijan ura lähti nousuun merkittävän englantilaisen kustantamon Comma Pressin löydettyä hänen novellinsa kustantamossa työskentelevän tuttavankautta.

Vuonna 2009 kustantamo julkaisi tilamaansa novellikokoelman *The Madman of Freedom Square*. Kokoelma tavoitteli The Independent Foreign Fiction Prize palkintoa vuonna 2010.

Kirjan tultua suosituksi Englannissa, siitä kiinnostui myös suomalainen WSOY.

- Suomessa ulkomaalaisen kirjailijan on vaikea saada itsensä näkyviin. Täällä kustantamot huomaavat sinut vasta, kun olet ulkomailla kerännyt julkisuutta, Blasim huomauttaa.

Kokoelma ilmestyy ensi vuonna suomeksi ja italiaksi.

Ristikoista kirjallisuuskeskustelijaksi

Lähes joka kuukausi Blasim matkustaa kutsuttuna ulkomaille kirjallisuustapahtumiin.

Viimeaikoina hän on ollut vieraana muiden muassa Literary Festivaaleilla Saksassa ja 17th International Book Fair tapahtumassa Unkarissa.

Kirjallisuus alkoi kiinnostaa 12-vuotiaasta irakilaispoikaa yli kaiken muun.

15 -vuotiaana hän suunnitteli jo ristikoita ja kirjoitti runoja irakilaisiin sanomalehtiin.

Koska kotimaassa ei ollut mahdollista opiskella kirjailijaksi, hän aloitti audiovisuaaliset opinnot. Se oli ainoa reitti kohti haaveena ollutta uraa.

- Opiskeluuni kuului kaikkea. Maa-lausta, piirtämistä, taidetta, kuvaamista, kirjoittamista, hän luetlee.

Samoihin aikoihin hän alkoi kirjoittaa pidempiä juttuja ja novelleja irakilaisiin lehtiin.

Kielletty sananvapaus

Opiskeluaikoina kompastuskiveksi muodostui Irakissa vallitseva Saddam Husseinin diktatuuri, joka ei sallinut oman mielipiteen vapaata ilmaisua.

- Ongelmia koitui sekä kirjoituksista että kantaottavista lyhytelokuvista.

Nyt työn alla on uusi kirja, josta on julkaisusopimus Englantiin.

Blasim on työstänyt tekstejään Pispalan PAUhousen, entisen Puukkonien tiloissa.

Syksyllä julkaistiin hänen tuorein lyhytelokuvansa *Two Shadows One Silence*, jonka hän ohjasi työharjoitteluaikanaan Pispalan kumppanuudella.

Hän kirjoittaa säännöllisesti novelleja arabialaiselle sivustolle, jossa monet arabialaiset kirjailijat julkaisevat teoksiaan.

Myös Blasimin teokset ovat siellä kaikkien luettavissa.

- Eikä sensuurivaatimuksia ole, päättää Blasim.

www.iraqstory.com,
www.hassanblasim.com

TEKSTI JA KUVA: ANNI LAIVORANTA

Adam First

Israelilainen 31-vuotias "lihasterapeutti" Adam First muutti Tampereelle vuonna 2010. Hän asuu täällä yhdessä vaimonsa ja lapsensa kanssa.

- Asuin ensin muutaman vuoden Sveitsissä ja sieltä päädyin tänne, First kertoo.

Suomessa miestä kiehtoi kontrasti ja kulttuurierot kotimaahansa verraten. Hän paljastaa tarvinneensa tilaa itselleen ja sitä täällä tarjoaa luonto ja sen hiljaisuus. Kysyessäni harrastuksista hän toteaa tyynesti rakastavansa avantouintia ja nauraa kummastuneelle katseelleni.

- Se on hyvin parantavaa keholle. Pystyn viettämään avannossa nykyään jo 15 minuuttia.

12 vuoden metsästys

Monien opiskeluvuosien jälkeen First päätyi Etelä-Afrikan Kapkaupunkiin. Siellä toimivasta School for Creative Touchista hän löysi itselleen ja luonteelleen sopivan hierontaterapian; Rebalancing-hieronnan.

- Olen opiskellut erilaisia "Body Work" -tekniikoita viimeiset 12 vuotta ja tämä on yksi voimakkaimmista terapioiden joihin olen törmännyt, hän kertoo innoissaan.

Tavoitteena kyseisessä tarapiassa on kehon tasapainon palautus sekä sisäisen hyvinvoinnin löytäminen.

- Rebalancing hieronta antaa tilaa lihaksille, korjaa ongelmat fyysisellä

|| KAIPAAN VÄLILLÄ
AURINKOA JA
KOTIMAANI
LÄMPÖÄ. ||

hieronnalla sekä parantavalla energialla.

Hän haluaa painottaa, miten tärkeää hieronnassa on hierottavan ja hierojan välinen luottamus.

- Kosketus, rauha, luottamus. Ne ovat avainsanoja kun halutaan päästä parantaviin tuloksiin, hän sanoo vakavana.

- Hieronnassa pitää löytää tasapaino kaiken välillä. Jos koko hieronnan ajan jännittää, eivät ongelmakohdat aukea.

Syvällinen hieroja

First kuvailee itseään syvälliseksi hierojaksi ja kertoo rakastavansa omaa kehoaan. Hän harrastaa myös paljon liikuntaa pitääkseen itsensä hyvässä kunnossa ja ollakseen tasapainossa sekä fyysisesti, että henkisesti.

- Keho on asumuksemme, joten sen tulee voida hyvin.

Eniten First haluaa painottaa sitä, että hieronta ei ole hänelle vain työ. Se merkitsee hänelle paljon enemmän, sillä se tekee hänet onnelliseksi.

- Kaipaen välillä aurinkoa ja kotimaani lämpöä, mutta haluan tuoda lämmön Suomeen hierontani kautta, hän päättää.

www.rebalancingfinland.blogspot.com
<http://www.pispala.fi/rajaportinsauna/hieronta/AdamFirst.html>

Tohvelisankarien ensimmäinen piste Reiskakisoissa!

Pispalan pelimiehet ja -naiset valmistautuvat nyt kevään Reiska-höntsyn MM-kisoihin, jotka järjestetään Koulukadun kentällä.

Pispalan karnevaaleilla järjestettiin toukokuussa perinteisen jalkapallo-ottelun tauolla harjun ensimmäiset Hanuriinveikkipäivät. FC Pispalan Tohvelisankarien sekä yhdistetyn Kujakollin ja Pulterin joukkueet potkivat lasten kevyttä palloa viiden metrin päähän sijoitettuun haitariin. Lopputulema lienee tasapeli, ellei vierasjoukkue sitten voittanut.

Kesän ainoan harjoitusottelunsa sankarimme ottelivat toukokuussa Ilves Naisten liigapelin tauolla Tammelan pallokentällä. Vastaan asettui TPV:n Auringonnousu-joukkue.

Joukkueesta sukeutui esiintyviä artisteja

Elokuussa FC Pispalan Tohvelisankarit autoilivat bussilla legendaarisiin MM Reiska-jalkapallokisoihin Pohjois-Savoon Vesannolle. Joukkueesta irtoisi yllättäen myös Pekka Haapakoski ja hänen orkesterinsa, joka esiintyi kisojen iltajuhlissa varsin mallikkaasti argentiinalaisvahvistuksemme Hernando

porasi näytöstangoa naisystävänsä kera.

- Kyllä savolaiset olivat ihmeissään! Muuten turnaus oli joukkueeltamme järjestyksessään toinen. Kehitystä on tapahtunut, nimittäin Tohvelisankarit napasivat kisoissa kaikkien aikojen ensimmäisen pisteensä pelaamalla yhden tasapelin, riemuitsee joukkueen ylipäävalmentaja Per Sontåg.

Joukkueen kauden päättäjäs- ja samalla uuden kauden aloitajaisjuhlat vietettiin elokuun lopulla Vastavirran yläkerrassa. Edellä mainittu orkesteri musisoi, jalalla pistettiin koreasti ja palkintoja jaettiin.

Muun muassa allekirjoittaneen pelinumero 013 jäädytettiin ensimmäisenä.

FC Pispalan Tohvelisankarit valmistautuu

paraikaa maailmanhistorian ensimmäisiin Reiskahöntsyn MM-kisoihin, jotka järjestetään Tampereella Koulukadun kentällä maaliskuussa.

- Kevään mittaan pelaamme muutamaa harjoituspelin. Tähtäimme on ensi kesän Reiska MM -jalkapallokisan Vesannolla. Tavoitteenamme on saada vähintään kaksi pistettä, linjaa ylipäävalmentaja Sontåg.

Pekka Haapakoski orkestereineen. Vasemmalta orkesterinjohtaja (laulu, saksofoni), sitten Juhani Wahl (laulu, kitara), Veikko Tiihonen (laulu, kitara, pyykkilauta), Otto Lindgren (laulu, basso) ja Rainer Meskanen (koskettimet).

PISPALAN KIRKKO SAI UUDET BAROKKIURUT

Nyt pauhaa kunnolla! Ei vanhassa holvikirkossa, vaan Pispalan kirkossa. Harjun seurakunta sai joulukuussa uudet barokkiurut, jollaisia Tampereella ei aiemmin ole ollutkaan.

40 vuottaan juhlija Pispalan kirkko sai uuden ja komean säestyspelin, joka mukailee barokin mestarisoittimia. Kirkon urut on rakennettu barokkiajan urkumestarin Gottfried Silbermannin (1683–1753) rakentamien soittopeleiden tyyliin. Mallina on ollut Silbermannin urkuja Freiburgin ympäristöstä Saksasta. Maestro oli muuan Johan Sebastian Bachin kaveri. - Nyt sain uuden paremman työkalun, riemuitsee Pispalan kirkon kanttori Tarja Laitinen. Kirkon urut vihittiin joulukuun alus-

sa, jolloin tähti ensimmäisen keran julkisesti. Tähti? Näin kanttori luonnehti uutta messusoitintaan. Laitisen mukaan soundi on entisiä urkuja muhkeampi ja pyöreämpi. - Uudet barokkiurut soundaavat oikein hyviltä.

Ainutlaatuiset urut Tampereella

Pispalan kirkko viettää nyt 40-vuotisjuhlaan. Uusien urujen saaminen juuri tähän ajankohdaksi oli usean vuoden projekti.

- On onnenkantamoinen, että saimme hankkeen alkuun ennen vuoden 2008 jälkeistä talouslammasta. Urut maksoivat 400 000 euroa, mutta kustannus jakautuu onneksi usealle vuodelle, sanoo Harjun seurakunnan kirkkoherra Veli-Pekka Järvinen. Pispalan kirkon urut ovat varsin ainutlaatuiset Tampereella. Seurakuntien kirkkoissa ei ole aiemmin ollut puhdastyylistä barokkiurkua. Kilpailutuksen voitti tervakoskelainen Urkurakentamo Martti Porthan Oy. - Pispalan kirkon uudet urut olivat työn alla parisen vuotta. Siinä on tietysti rinnalla kulkenut muitakin töitä, kertoo urkujenrakentaja Martti Porthan.

KUNTOTARKASTUKSESTA ON HYÖTYÄ KORJAAJALLE

Asuntojen kuntotarkastukset liitetään yleensä asuntokauppaan. Yleensä myyjä tilaa tarkastuksen, jotta ostajan olisi helpompi tehdä ostopäätös. Kuntotarkastus tehdään aistinvaraisesti rakennuksen sisä- ja ulkopuolelta rakenteita rikkomatta. Yleensä siihen liittyy märkätilojen ja kosteudelle alttiiden tilojen kosteusmittaus.

Kuntoarviosta on paljon hyötyä myös rakennuksen nykyiselle omistajalle. Arvion avulla voi saada tietoa rakennuksen ikääntymiseen liittyvistä korjaus- ja huoltotarpeista ja rakennuksen yksilöllisistä riskipaikoista. Tieto riskeistä auttaa myös piilevien virheiden löytämisessä, siten niitä osataan etsiä ja korjata. Vanhoissa rakennuksissa on eri aikakausien materiaaleja ja parasta tietämystä yhdistettynä vanhaan perinteiseen rakentamisen tapaan. Myös jotkut korjaustavat ovat osoittautuneet riskialttiiksi, niistäkin olisi hyvä tietää.

Kuntotarvioijan valitseminen on vaikeaa. Mitä vanhemmasta talosta on kyse, sitä yksilöllisempiä ratkaisuja ja useampia korjauskerroksia sieltä löytyy. Jos tarkastaja on vailla riittävää ammattitaitoa, tulos ei ole pätevä ja pahimmillaan johtaa turhiin tai aivan väärin toteutettaviin korjauksiin. Onneksi tähän on tulossa apua, sillä Motiva on laatimassa ohjeita riskirakenteiden tutkimiseen ja luomassa kuntotarvioijien koulutus- ja pätevyysjärjestelmää.

Uittoyhdistyksen talon kuntoarvio

Vuonna 1892 rakennetun ja 1920-luvulla laajennetun Uittoyhdistyksen talon kuntoarvion teki Aki Sulonen. Rakennuksessa on tehty hyvin vähän muutostöitä, joten siinä mielessä tilanne on ainutlaatuinen. Kuntoarvio oli yllättävän positiivinen suhteessa siihen, että talo on ollut pitkään tyhjiään ja etenkin katto on näyttänyt olevan aivan rikki. Hirsikehikko on säästynyt suuremmilta vaurioilta pitkälti sen vuoksi, että huopakaton alla ollut pärekatto, joka on johtanut kosteutta hirsikehikon ohi ja tasannut kosteuden vaihteluita.

Kiireellisiä toimenpiteitä vaatii talon katto, joka päästää vettä lävitseen. Katosta on purettava vain kuistien katot, muuten katto voidaan korjata. Lahovaurioita kattotuoleja vaihdetaan ja osalle riittää vahvistaminen. Kolmiorimat täytyy vaihtaa ja päälle laittaa uusi huopakate.

Kuntoarvioinnin tekijä Aki Sulonen.

Lattian alarakenteet ovat kuivia, lahovaurioita löytyi vain yhdestä keittiöstä putkirikon jäljiltä. Kaksi yläkeran ikkunoista on uusittava kokonaan, muut voidaan korjata. Sisäpuoliset pintarakenteet ovat huonokuntoisia, mutta korjattavissa. Lvi- ja sähköteknikkaa ei ole tutkittu vaan on oletettu, että niiden kunto on niin huono, että ne on tehtävä kokonaan uudelleen.

Pyynikin seurakunnan kanttori Riikka Viljakainen piti soolokonsertin urkuviikolla.

**KULTTUURITYÖTÄ
MAAKELLARISTA
KIRKONTORNIIN**

RAKENNUSRESTAUROINTI A. SULONEN
puh. 0500 639 414, aki.sulonen@elisanet.fi
www.elisanet.fi/aki.sulonen

TEKSTI HILKKA HAKALA
KUVA: ILPO MIKKONEN

Haulibros, Selkä, Juri, Kalle ja Lacu Lahtinen soundcheckissä Tampereen Ylioppilastalolla marraskuun lopulla.

HAULIBROS MUUTOKSESSA

Haulibros-yhtye on aloittanut uuden levyn äänitykset marraskuun lopulla.

Ensimmäisessä sessiossa äänitetään neljä biisiä. Niiden rumpalina on **Lacu Lahtinen** Popedasta, sillä Rinnekadun Kaitsu, eli **Kai Huovinen** on jäänyt pois bändistä, kertoo Brossien basisti Selkä.

Biiseistä yksi on Selän, yksi Selän ja Juicen, yksi Jurin, yksi Jurin ja **Jari Sa-**

losen käsialaa.

Haulit jatkavat ensi keväänä ilmestyvällä levyllään omalla tutulla tyylilään.

Levy sisältää kaikkien kolmen Hauli-veljen biisejä, ja levy tuotetaan edelleen Epen tallissa.

Seuraavaan pitkäsoittoon valmistautuvan pispalalaisbändin loppusyksyn ja

alkutalven keikoilla rumpupalikoita napputtavat lainarumpalit, Lacu Lahtinen Popedasta, Topi Sorsakosken Kulkukoirista tuttu **Harri "Oinari" Vainionpää** ja Haulikitaristi **Kalle Alatalon** veli **Jaska Alatalo**.

Kallen lisäksi Haulibrosissa soittavat edelleen **Juri Lindeman** ja **Ari "Selkä" Pulkkinen**.

SIINÄ NÄKIJÄ MISSÄ TEKIJÄ KOTIKATSOMOSSA HELMIKUUSSA 2012

TEKSTI: ASKO PARKKONEN

Hannu Salaman romaaniin perustuva kaksiosainen draamasarja *Siinä näki-jä missä tekijä* nähdään vihdoinkin TV 1 Kotikatsomossa helmikuussa 2012. Elokuvan on ohjannut **Kari Paljakka** ja käsikirjoituksen on tehnyt **Raija Talvio**. Päärooleissa nähdään **Seija Lentonen** Maijana ja **Tommi Raitolehto** Santtuna. Näin kertoo tuotantoyhtiö Production House verkkosivuillaan.

Liisa Akimofin johtama Production House on tv-elokuvan toinen tuottaja. Toinen on **Katariina Lillqvistin** perustama Camera Cagliostro, jossa tuottajana on toiminut **Jyrki Kaipainen**. Jyrkihän tunnetaan Pispalassa mm. Pispalalainen-lehden päätoimittajuudesta vuosina 1996-1998.

Tv-elokuva kertoo vasemmistolaisen vastarintaryhmän toiminnasta Pispalassa jatkosodan aikana. Sarjan pääkuvauksot tehtiin jo loka- marraskuussa 2009 muiden muassa Annikinkadun

puutalokorttelissa. Joitakin kohtauksia on onnistuttu kuvaamaan myös Pispalassa, vaikka täältä on enää vaikea löytää ajan miljööseen sopivia kuvauspaikkoja.

Tamperelaisen vastarintaryhmän toimintaa kuvaa myös syksyllä ilmestynyt **Sakari Selinin** kirja *Kun valtiopetos oli isänmaallinen teko - nuoret taistelussa Hitleriä vastaan*. Sakari Selin itse kuului siihen neljätoistahenkiseen nuorisoryhmään, joka syksyllä 1942 järjesteli kuuluisan "Tampereen pommiyön". Silloin syyskuun yönä suoritettiin lukuisia muuntaja- ja junasabotaaseja samaan aikaan useassa eri paikassa itse keksityillä aikasytyttimillä. Esimerkiksi Santalahden pysäkillä pysäytettiin sotarvikkeita kuljettanut tavarajuna räjäyttämällä raitteet. Mallia räjäytysaparaatille oli haettu Espanjan sisällissodan partisaanien taistelusta kertovasta Jarno Pennasen toimittamasta kirjasta *Suomen pojat Espanjassa* (1939).

Hannu Salama on romaanihahmoonsa Reijo Tammelund kirjannut Selinin toiminnan piirteitä. Tv-elokuva on kuitenkin ennen kaikkea Hannun vanhempien Mirjam ("Maija") ja Sulo ("Santtu") Salaman rakkaustarinan sodan vaikeissa olosuhteissa.

UUSI OSUUSKUNTA!

TEKSTI JA KUVA:
ESKO MÄKINEN

Ennen vanhaan Pispalassa perustettiin uusia yhdistyksiä melkein joka toinen viikko, edelleen on näistä toiminnassa tiettävästi kymmeniä. Nyttemmin perustetaan osuuskuntia, joita tällä mäellä onkin muutamia. Ei kuitenkaan niin paljon, etteikö mahtuisi yksi lisää!

Perustakaamme siis osuuskunta. Asiana ovat valmistelleet Pispalan Kumppanuuden pj **Marita Sandt**, varapj **Esko Mäkinen**, sihteeri **Paula Huhtanen** sekä graafikkoyrittäjä **Maria Mattila**. Osuuskunta on avoin kaikille, perustajiksi pyydetään pispalalaisia yhdistyksiä, yrityksiä sekä yksityishenkilöitä. Varsinaista yyyhteistyötä...

Normaalin työosuuskuntana toimimisen lisäksi on ajatus toimia työllistämistoiminnan tukena, jatkopolkuna omaehtoista yrittämisestä kiinnostuneille ihmisille. Osuuskunnassa voi

toimia yksi tai yhdessä, sopii siis kaikille erakoista ja ekstrovertteihin. Kuten tiedetään, on osuuskuntayrittäminen myös helppoa ja turvallista, sillä jos osuuskunnassa on enemmän kuin seitsemän jäsentä, on yksittäinen jäsen palansaajan asemassa, jolloin yhteiskunnan turvaverkko on tarvittaessa tukena. Perustettavan osuuskunnan päätoimiala tulee olemaan kulttuuri. Toisaalta, mikäpä ei ole kulttuuria, joten toimialapykälään lisätään tämän lisäksi kaikki laillinen liiketoiminta. Muita pykäläi kirjoitetaan Osuuskuntaneuvoston opastuksella, näin säännöistä tulee kerralla lakien ja asetusten mukaiset.

Emme ole keksineet osuuskunnalle vielä nimeä, ehdotuksia saa lähettää valmistelevalle työryhmälle ja nimi päätetään varmasti perustavassa kokouksessa. Sen tiedämme, että osuuskun-

nasta tulee virkeä ja viriili, ekstrovertti ja dynaaminen, rohkea ja ennakkoluuloton.

Toivomme, että asiasta kiinnostuneet tuntevat itsensä erittäin tervetulleiksi tammikuussa **tiistaina 31.1.2012 klo 17.00 Pispalan Kirjastotalolle** kuulemaan lisää!

TÄSSE KUVASSA
UUSI OHI OSUUSKUNTA
MIKI JA HOBO,
VS SEIKKILÄT VS
OHJEL...

KIRJASTON TAPAHTUMIA

14.12. Musiikkikoulu Musiikkiteemin kitaraooppilaiden JOULUKONSERTTI klo 18. Kahvi-/mehutarjoilu.

Pispalan kirjastotalon
gallerian näyttelyt
Kevät 2012

- 9.1.-28.1. Sini ja Johanna Mäkeläinen
Huvikuvia, maalauksia.
- 30.1.-18.2. Jesse Saikkonen
Valokuvia
- 20.2.-9.3. Inka Ylihärtilä
Maalauksia.
- 10.3.-31.3. Jyrki Rönkkö Osasto 5
Valokuvia.
- 2.4.-21.4. Tiina Lamminen ja Anna
Kirstinä, maalauksia.
- 23.4.-12.5. Elma-Riitta Hannonen
Hylätyt esineet puhuvat.
- 14.5.-2.6. Pispalan karnevaalit
Karnevaalit 19.5.
- 4.6.-20.6. Jouni Kopsa
Lasitaidetta

Pispalan Kirjastotalon
perinteiset
Joulumyyjäiset 16.-22. 12.

Avoinna arkisin
klo 14-20
ja viikonloppuna
klo 12-17

Tahmelank. 14
Puh. 032239654

TIPPATÄDILLE TIPOTIELLE

Rollikkahallin edustalla on syksyn aikaan käynyt kova tohina, joka kiihtyy heti alkuvuodesta. Uutta Pyynikin sosiaali- ja terveysasemaa, meidän kielellä Tipotien terveysasemaa, rakennetaan puolitoista vuotta.

Tulevaan massiiviseen rakennukseen sijoittuvat Pyynikin ja Pispalan terveysasemat, muita lähipalveluja sekä läntisen Tampereen alueelliset terveyspalvelut. Satamakadun sosiaalivirastotalosta Tipotielle muuttaa kaikille tamperelaisille tarjottavat palvelut. Myös Amurin hammashoitola muuttaa rakennukseen.

Kerroksia rakennukseen tulee viisi, joista vain yksi on Pirkankadun yläpuolella. Pääsisäänkäyntejä on kaksi, toinen Pirkankadulta ja toinen radan puolelle tulevalta varsinaiselta pihalta.

Bruttoalaa rakennuksessa on noin 17 000 neliötä. Julkisivuissa käytetään kuparia ja silkkipainettua lasia. Kustannusarvio hankkeelle on 33 miljoonaa

euroa ja valmista pitäisi olla kesäkuussa 2013.

Henkilökunnan määräksi on arvioitu 330.

Alikulkutunneli Paasikiventielle Pispalaan

Syksyn aikana Pirkankadulle on rakennettu Rollikkahallin eteen uusi risteys, johon tulee liikennevalot. Myös bus-

TEKSTI: HILKKA HAKALA
KUVA: TAMPEREEN TILAKESKUS

sipysäkkien paikat ovat muuttuneet. Pirkankatu muuttunee tältä osin entistäkin vilkkaammaksi. Kevästä syksyyn jatkuneet maaperän puhdistustyöt on saatu päätökseen ja rakennustyöt ovat alkaneet. Paikalla oli vuoteen 1966 saakka Tipotien kaatopaikka.

Suunnitelmissa on varauduttu kevyen liikenteen tunneliyhteyden rakentamiseen radan ali Paasikiventielle terveysaseman tontille.

Hanke toteutetaan Sampo Pankin rahoittamana. Kaupunki vuokraa tilat 20 vuoden leasing-sopimuksella, jonka jälkeen kaupunki voi lunastaa sen tai jatkaa vuokrasopimusta 10 vuodelle.

PURKULUPA RINNEKADULLE

Rinnekatu 2:ssa sijaitseva 1900-luvun alussa rakennettu niinkutsuttu Urvikon kenkätehtaan talo on saanut purkutuomion. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi luvan poiketa rakennuskiellosta ja rakennusalaasta asuinrakennusten rakentamiseksi lokakuun puolivälissä. Kyseessä on ensimmäinen Pispalan rakennuskiellon aikana myönnetty purkulupa. Talo on arvioitu Museoviraston inventoinnissa kulttuurihistoriallisesti erittäin arvokkaaksi (I-luokka).

Ensimmäinen rakennusvuosi on 1905, laajennuksia rakennukseen on tehty 1910- ja 1920 -lukuilla. Suutari Jokinen rakensi sen asunnokseen, joten sillä on pitkät perinteet. Jo 1920-luvulla siinä toimi kenkätehdas. Urvikon kehätehtaan toiminta alkoi vuonna 1932. Urvikot itse asuivat kahdessa matalassa vinttihuoneessa, koska koko alakerta oli kenkätehtaan tiloina. Parhaimmillaan työntekijöitä oli 10. Yksi tunnetuimmista tuotteista lienee tyttöjen valkoinen, reikäkoristeltu remmikenkä. Kenkätehtaan toiminta päättyi 1973, jonka jälkeen tilat muutettiin takaisin asunnoiksi.

Kolmessa vuodessa suojeltavasta purkukelpoiseksi

Rakennuksessa on säilynyt muiden muassa alkuperäiset ikkunat sekä kaksi vanhaa tehdashuonetta. Inventoinnin toimenpidesuosituksissa sanotaan, että

pihapiirin kokonaisuus tulisi säilyttää mahdollisimman tarkkaan ja ylläpidon laiminlyönti ei ole syy purkamiselle. Myöskään rakennusten sijoittelua ei tulisi muuttaa. Pihapiirissä on myös alkuperäinen ulkokuoneraakennus. Lisäksi tonttia reunustaa itäpuolella vanha Pispalan ja kaupungin välinen pulteriraja-aita. Inventointi on tehty touku-kuussa 2008. Kaupunkikuvatoimikunta ja Pirkanmaan maakuntamuseo puolisivat purkulupaa. Museo edellyttää rakennuksen dokumentointia.

Nykyisen rakennuksen tilalle on suunnitteilla kahden talon kompleksi, jossa on yhteensä neljä asuntoa sekä kaksi autokatasta.

- Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan alueen ja arvokkaiden rakennusten kannalta juuri pystyyn lahottaminen

TEKSTI: AURA KALLI, HILKKA HAKALA
KUVA: ILPO MIKKONEN

on ollut ja on jatkossakin ongelma Pispalassa. Tulevaankin kaavaan on jäämässä porsaanreikä, jonka mukaan korjauskelvottomiksi katsotut rakennukset voidaan purkaa. Lisäksi on paikallaan kysyä, mikä on kaupungin vastuu, jos sen toimien seurauksena – kuten katuja korotettaessa – rakennus vaurioituu, ihmettelee pispalalainen **Katja Walenius**.

- Jos tähän ei puututa, mitä virkaa rakennusperinnön säilymisen kannalta oikeastaan on Pispalan kaavoitusprosessilla tai rakennusten ja alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi nimeämisellä?

Rakennuskielto päättyy maaliskuussa 2013.

MEILTÄ SAA RUOKAA!

Arkisin lounas klo 11-15 • Useita ruokavaihtoehtoja • Keitosta pihviin ja kasvisruoka.
Iltaisin tarjolla kunnan perinteistä pubiruokaa pikkutunneille asti. Myös mukaan.

Ravintola Artturi
BAARI RUOKA
Kauppakatu 9 0400 848 306

VISATOHJELMATSUNARUOKA
WWW.RAVINTOLA-ARTTURI.COM

Hyvää joulua kaikille pispalalaisille!

Joiwottaa Satu Hassi

Tellus on tomera kuoro

Naiskuoro Pispalan Tellus täyttää näinä päivinä kolme vuotta. Kuorosotaan Tellus ei lähde, mutta rauhantyöhön sitä saa tilata.

Kun kuoroa perustettiin, ei siitä tiedotettu missään, mutta pispalalaisittain tieto levisi nopeasti puskaradion kautta, ja hetkessä siihen ilmoittautui lähes 30 naista.

Minkäänlaisia pääsyaatimuksia ei ollut, ei edes laulutestä.

- Tässä kuorossa on hienoa, että kaikki saavat laulaa äänellään, eikä laulamista tarvitse ottaa vakavasti. Tärkeämpää on yhteen liittyminen ja kuuluminen johonkin, tiivistää yksi Telluksen sopraanoista **Kaarina Porkkala**.

Kaarina on laulellut aina, mutta pitää itseään hyvin harrastajatason laulajana.

- Laulaminen on yksi parhaita yhdessä olemisen muotoja, eikä kuorossa tarvitse, eikä saa kilpailla. Siinä pyritään harmoniseen yhteiseen säveleen toisten toistaan tukien.

Telluksessa laulaa kaikenikäisiä naisia. Kaarina on vanhimmasta päästä, mutta tässä porukassa iälläkään ei tunnu olevan merkitystä.

- On säälä, että Suomessa niin harvoin vanhat ja nuoret toimivat samoissa ryhmissä. Muualla maailmassa se on luonnollisempaa. Aito yhteisöllisyys on rikasta juuri siksi, että siinä on monen eri ikäisiä tasavertaisina yhteisön jäseninä.

Kaarinan mielestä kuoron tarjoama yhteisöllisyys on sikäläkin helppoa, et-

tä siinä ollaan loppujen lopuksi aika anonyymejä. Siinä ei halutessaan tarvitse tietää toisista mitään, vaan voi vain nauttia yhteisöllisyyden parhaista puolista.

Kaikki oppivat laulamaan

Alusta lähtien kuoroa on johtanut laulunkantajaksi itsensä esittelevä säveltäjä-muusikko **Tellu Turcka**, joka on tullut tunnetuksi erityisesti kansanmusiikin tekijänä ja esittäjänä. Ennen Pispalan Tellusta hänellä ei ollut omaa kuoroa, mutta hän oli ohjannut lukuisia olemassa olevia kuoroja. Niistä poiketen Pispalan kuorossa Tellu opettaa usein uudet laulut ensin korvakuulolta, minkä ansiosta hän voi sovittaa ja testata sovitukset ”lennossa” harjoituksissa ja kirjoittaa ne paperille vasta myöhemmin.- Tällainen harjoittelu on hirveän mukavaa, kun oppiminen tapahtuu ensin korvakuulolta ja paperi on vain muistin jatke. Se vaikuttaa siihenkin, kuinka ihmiset alkavat soida yhteen, kun hahmotetaan asiat korvan eikä silmän kautta.

Myös Tellu kokee kuorossa vahvan yhteisöllisyyden tunteen.

- On tärkeää kokea kuuluvansa johonkin, ja laulaminen tekee ihmiselle hyvää. Se on soitin, joka soittaa kehoa.

Se avaa tietä sisäänpäin ja nostaa sieltä esiin asioita.

Tellu Turcka korostaa, että kuoro on myös johtajansa instrumentti, ja johtajan on tunnettava instrumenttinsa. Tellu vakuuttaa, että hyvällä ohjauksella kaikki voivat oppia laulamaan. Toiset osaavat sen automaattisesti ja synnyinlahjana ja toiset omien edellytystensä mukaan.

- En ole vielä tavannut ketään, joka ei ole oppinut. Jokaisella on omat haasteensa.

Kuoron ohjelmisto on hyvin monipuolinen virsistä tangoihin. Nuoresta iästään huolimatta Pispalan Tellus on keikkaillut jo lukuisia kertoja. Jo ensimmäisenä toimintavuonnaan se uskaltanut esiintymään kotikylän karnevaaleille ja folkkareille. Kaksi vuotta sitten Tellus hämmästytti ja hurmasi tango-ohjelmistollaan Maaailmantangofestivaaleilla. Pispalan kirkon jumalanpalveluksiin Tellus on toivottu vieras, ja jouluisin se kiertää ilahduttamassa vanhain- ja palvelukotien asukkaita.

Tänä jouluna kuoron esittämiä joululauluja saa kuulla Pispalan kirkon jumalanpalveluksessa neljäntenä adventtina 18.12.2011 klo 11, ja sen jälkeen Kurpitsa-talon puurojuhlassa, joka alkaa klo 13.

Lisätietoja ja kuoron tilaukset: Tellu Turcka, puh. 0500-708941, tellu.turcka@gmail.com

Black Motor vasemmalta oikealle: Simo Laihonnen (rummut, perkussiot, huilu), Sami Sippola (saksofoni), Ville Rauhala (kontrabasso, sähköbasso)

Free musaa täydellä sydämellä

Telakalla seuraani istui tamperelainen Black Motor -yhtye, joka on saavuttanut mainetta intensiivisenä liveorkesterina sekä myös levyttänyt kuusi albumia. Paikalla oli koko kokoonpano: Simo Laihonnen, Ville Rauhala ja Sami Sippola.

Black Motoriin liitetään helposti termi free jazz, mutta bändi itse suhtautuu tähän leimaan hieman varauksella. Rauhala sanoo, ettei edes joka yhteydessä ajattele soittavansa free jazzia. Laihonnen on samoilla linjoilla:

- Voisi ennemminkin puhua free musasta tai vapaasta ilmaisusta.

Soittaminen tuntuu bändille koko ajan vähemmän summittaiselta, tai ”hakuammunnalta”, joka free jazziin tai improvisaatioon usein virheellisesti liitetään.

- Tuntuu itselle ihan loogiselta, melkein sävelletyiltä tai sävellykselliseltä se musa, Rauhala toteaa.

Jokainen bändissä viettää melkein kaiken vapaa-aikansa musiikin parissa. Laihonnen sanoo, että jos osaa vähän pitää kiinni muistakin jutuista, niin hyvä. Sippolan sanoissa kaikuu perfektionismi, kun hän toteaa, että on harvoin sielä, missä pitäisi kehityksessä olla.

- Sitä miettii, että keikalla soittaa tietyllä tavalla, mutta se ei ikinä mene sinnerpäinkään.

Kaikki painottavat sitä, että rauhallisempaan soittoonkin pitäisi saada sama

voima kuin äänekkäämpään rytmistelyyn.

Eri ihmisten kanssa soittaminen Black Motor -klubeilla on antanut mahdollisuuden omien vahvuuksien ja heikkouksien tarkasteluun. Klubien anti ei jää vain yhteen iltaan, vaan se synnyttää uusia ideoita pidemmälläkin tähtäimellä. Joidenkin kanssa on syntynyt ihan selkeitä bändejä, kuten **Raoul Björkenheimin** ja **Jukka Orman** kanssa.

Black Motor liitetään usein Pispalaan, mutta tällä hetkellä kukaan heistä ei asu siellä. Sippolalle ei siellä vietetyistä kymmenestä vuodesta jäänyt pelkästään hyvä maku.

- Kun on tällainen kansan ihminen, niin se rikkaiden leviäminen sinne... koko ajan vain vitutti. Aina kun joku tuli BMW:llä vastaan, pulssi nousi.

Sippola asuu tällä hetkellä Härmälässä, ja näkee, että siellä asuinalueen jatkuva muuttuminen ei haittaa, mutta Pispalassa hän otti vanhojen talojen häviämisen henkilökohtaisesti.

Keikkailemisen Black Motor kuitenkin aloitti nimenomaan Pispalassa,

Piitsen ja kumppaneiden myötämieslisellä avustuksella. Laihonnen näkee, että Pispala on ihan oma lukunsa kaupunginosana, oma pieni maailma. Rauhalle se on myös Tampereella sellainen paikka, jossa on helppo hengittää.

Vastavirran yläkerrassa sijaitsevassa pubissa Black Motor soittaa mielellään.

- Siellä on kyllä erittäin intensiivisiä keikkoja ollut välillä, Laihonnen innostuu. Se on tuo Pispalan touhu, se on antaumuksellista kyllä. Siellä tuntee soittavansa jollekin!

Huurupiilossa on samaa intensiivisyyttä. Rauhala sanoo, että sitä tunnetta kun ihmiset istuvat metrin päässä, ei voi saavuttaa missään konserttisalissa. Isossa tilassa taas tietyt äänet soivat hienommin ja voi tehdä äänikuvia, jotka eivät onnistu pienemmissä paikoissa.

Black Motor on toiminut vuodesta 2005 lähtien, mutta leipiintymistä ei kuitenkaan vielä ole ilmassa, päinvastoin. Laihonnen kokee klubihomman antavan koko ajan paljon ideoita.

- Kaikenlaisia keikkoja ja yhteistyöprojekteja on suunnitteilla ja tulossa. Koko aikana ei ole tarvinnut miettiä, mitä tässä tekisi.

17.12. Vastavirralla PK Keränen & Black Motor sekä Hasputri.

Keittiömestariimme valmistama
Lounas noutopöydästä **7,90 €**
Ma-Pe klo 10.30-14.00

Rantatie 27, Tampere | Pisparannan kiinteistö.
1,5 km Särkänniemestä Lielahteen päin.

Aidosti herkullista, oikeaa ruokaa!

Soppaa Soittajille Ruokaravintola ja Juhlapalvelu

Ruokaravintola Soppaa Soittajille Härmälä
Leirintäkatu 2, Tampere (leirintäalueen risteyksessä)
À la carte, lounas, burgerit, jälkiruokia,
kahvia, take away, B-oikeudet

Avoinna
Ma-Pe 10.30 - 20.00
La-Su 13.00 - 20.00

www.soppaasoittajille.fi
ravintola@soppaasoittajille.fi
p. 040 131 4353 / ravintola, Härmälä
p. 040 160 2686 / ravintola, Pyynikki
p. 044 318 0066 / juhlapalvelu

Uusi Ruokaravintola Soppaa Soittajille Pyynikillä!
Pyynikintie 25 (Pyynikin Triכון yläpihalla,
portista sisään ja oikealle)
Avoinna ma-pe 8.30 - 15

*Lounasbuffet, salaatteja, kahvia ja leivonnaisia, täytettyjä
sämpylöitä, pitopalvelu, ruoat vaivattomasti myös mukaan.*

Tilaa meiltä myös jouluruoat kotiin!
Valmistamme kaiken itse, tuoreista ja laadukkaista
raaka-aineista ilman lisäaineita

Pyykkipuiston aitahanketta ei ole kuopattu

Paljon keskustelua herättänyt aitahanke on edelleen ajankohtainen, mutta aikataulu on vielä avoimna.

Viime vuonna joulun alla julkaistussa Pispalalaisessa oli juttu Pyykkipuiston näköalapaikan reunalle kaavailusta aidasta. Kuten pispalalaiset ovat huomanneet, ei aita tai muitakaan muutoksia ole Pyykkipuistossa vielä näkynyt. Tampereen kaupunginpuutarhuri **Timo Koski** kertoo, että toistaiseksi hanke on jäissä.

- Ajatusta ei ole kuopattu, mutta Pyykkipuisto ei ole mukana vuoden 2012 talousarviossa. Puiston muutostyöt aloitetaan aikaisintaan vuonna 2013. Lisäksi Maakuntamuseo tulee tekemään paikalla arkeologisia tutkimuksia, mutta heti niiden valmistuttua puiston remontti etenee, Koski kertoo.

Rinne liikennettä suurempi riski?

Pispalalaisten keskuudessa näköalapaikan reunalle suunniteltu 110cm:n aita on herättänyt paljon keskustelua ja vastustusta. Aitaa vastustavan adressin allekirjoitti yli 600 henkilöä. Yksi aidan keskeisistä perusteluista on kaupungin mukaan ollut lasten turvallisuus. Joi-

denkin vastustajien näkemysten mukaan aita voisi olla jopa nykyistä avointa rinteeseen suurempi turvallisuusriski lasten kannalta, joita aita saattaa houkuttaa kiipeämään.

- Kaupungin lähtökohtana on taata leikkipaikkojen turvallisuus. Tässä yhteydessä sovelletaan lakia kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta, joka velvoittaa kaupunkia leikkipaikkojen kunnostustöihin liittyen, Koski perustelee.

Useat leikkipaikat ovat nykyään aidattuja, mutta pelkkä leikkivälinealueen aitaaminen ei Kosken mukaan tule Pyykkipuistossa kyseeseen, koska se hankaloitaisi alueella liikkumista. Koko puistoa ei kuitenkaan tulisi aidata, vain rinteeseen yläreuna. Päiväaikaan vilkkaasti liikennöityä Pispalanharjua kaupunki ei pidä niin suurena turvallisuusriskinä, että se katsoisi kadun puolelle tarvittavan yhtenäistä aitaa.

Aitahanketta vastustaneiden päähuolenaiheena on ollut sen vaikutus tärkeään pispalalaiseen kulttuurimaisemaan. Aita muuttaisi olennaisesti

näkymää Pyhäjärvelle ja heikentäisi näin ollen alueen kulttuurihistoriallista arvoa. Timo Koski kertoo, että vastausvaatimukseen päästä vaikuttamaan aita päätökseen on aitamoduulin tuominen paikanpäälle nähtäväksi, jolloin kaikki voisivat vapaasti arvioida niiden soveltuvuutta ympäristöön. Aidattomuus ei kuitenkaan näyttäisi edellekään olevan vaihtoehto.

Hulvatonta menoa

Pyykkipuiston lähistöllä asuvien keskuudessa keskustelua on herättänyt paljon myös puiston toisinaan railakkaaksi äityvä meno. Puistoon ajetaan autoilla, roskia heitellään maahan ja puskiin virtsataan. Uuden vuoden jälkeen puisto ja rinne ovat täynnä rakettijätettä. Paikka on kiistatta yksi Tampereen hienoimmista, ja maisemaa saavutaan ihailemaan kauempaakin. Kenties paikallaan olisi yleinen keskustelutilaisuus Pyykkipuiston käytöstä ja sitä koskevista suunnitelmista. Mitä puistoon halutaan ja mitä ei? Miten Pyykkipuisto voitaisiin pitää miellyttävänä ja kaikille avoimena paikkana kajoamatta liikaa sen kulttuurihistorialliseen arvoon?

PISPALAN ASEMAKAAVA: KAAVALUONNOS NÄHTÄVILLE TAMMIKUUSSA

Pispalan uuden asemakaavan ensimmäisen osan, Ylä-Pispalan luonnos on tulossa nähtäville tammikuun 2012 aikana. Asiasta ilmoitetaan virallisin kuulutus ja kuukauden nähtävilläoloaikana on kaikilla mahdollisuus ilmaista mielipiteensä luonnoksesta. Kantaa voi ottaa yleisesti kaavan määräyksistä tai vaikka vain omaa tonttia koskevista asioista. Saatava palaute vaikuttaa siihen, millaisin tarkistuksin kaava tuodaan seuraavassa vaiheessa, eli kaavaehdotuksena nähtäville.

Seuraavassa kaavatyön vetäjän, Riikka Rahkosen selostus viime aikojen kaavatyöstä ja tilanteesta nyt.

Syksyn 2011 aikana on järjestetty Ylä-Pispalaan sijoittuvien kaavojen 8256 ja 8257 alustavasta kaavaluonnoksesta ja rakentamistapaohjeesta päivystyspäivät suojeltaviksi esitettävien rakennusten omistajille 13.9 ja 14.9. sekä kaikille avoin työpajailta 29.9. Pyynikin ammattipistolla. Osallisryhmä on kokoontunut kaksi kertaa, 12.10. ja 19.10.

Syksyn aikana on myös tehty katselmuskäyntejä tonteille, joiden omistajat ovat esittäneet rakennuksensa olevan erittäin huonokuntoinen. Käynneillä ovat olleet mukana rakennusvalvonnan, maankuntamuseon ja kaavoituksen edustajat. Katselmusten pohjalta harkitaan suojelumerkinnän tarvetta, suojelumerkinnän tyyppiä ja tarkempien kuntotutkimusten edellyttämistä. Kaavoittaja toimittaa tarkastuskertomukset ja esitykset jatkotoimenpiteistä kirjeitse kiinteistönomistajille tammikuun 2012 alkupuolella.

Parhaillaan on meneillään kaavaluonnosaineiston, rakentamistapaoh-

jeen ja vaikutusarvioinnin työstäminen hyödyntäen em. tilaisuuksissa ja suoriina yhteydenottoina tullutta palautetta.

Rakennusoikeuden suhteen tutkitaan vielä tarkemmin niitä tontteja, joilla alustavassa luonnoksessa oli kaava-alueen yleislinjasta (e = 0,5) poikkeava rakennusoikeus. Rakentamistapaohjeessa on luovuttu tonttikohteisista ohjeista, sen sijaan vaativille uudisrakentamiskoille kohdistetaan massoitelumääräyksiä ja vanhoille rakennuksille kehitellään tyyppikohtaisia ohjeita.

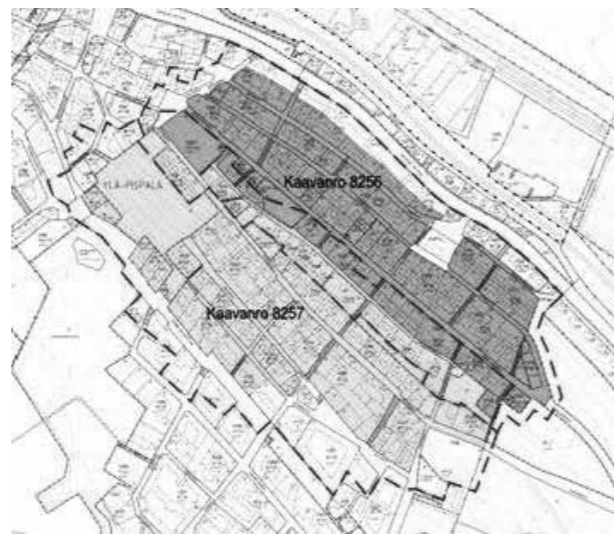
Suojeltaville rakennuksille esitetään kaavaluonnoksessa kannustimia, niistä on yksi esimerkki tämän tekstin jälkeen erikseen.

Kaava-alueita on päädytty tarkistamaan luonnosta laadittaessa; kaavasta 8256 on siirretty II-vaiheen kaavaan Rajaportin rinnetontti ja kaavasta 8257 III-vaiheeseen kaakkoinen osa. Tarkistettavat rajaukset on esitetty oheisessa kuvassa.

Kaavaluonnos esitellään tammikuun 2012 aikana osallisryhmälle ja yhdyskuntalautakunnalle ja asetetaan sen jälkeen nähtäville. Nähtävilläolosta ilmoitetaan kuulutus. Tarkistettava osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään nähtävilläoloaikana suunnittelun alueen lähivaikutusalueen tonttien omistajille

tai haltijoille sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa luetelluille muille osallistahoille. Kaavaluonnoksesta saatavan palautteen pohjalta laaditaan kaavaehdotus, joka viedään yhdyskuntalautakuntaan nähtäville asetettavaksi, tavoitteellisesti loppukeväästä 2012. Kaavaehdotuksesta saatavat muistutukset ja lausunnot vaikuttavat siihen, onko kaavaa vielä tarvetta tarkistaa. Kaava on tarkoitettu saadaan kaupunginvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2012 aikana.

Pispalan II-vaiheen kaavat 8309 ja 8310 Pispalan valtatievarrella ja Ala-Pispalassa on tarkoitus tehdä konsulttityönä vuosien 2012 ja 2013 aikana. III-vaiheen eli Tahmelan ja Pyhäjärven rantavyöhykkeen rakennusinventointien päivistyso aloitetaan ensi keväänä. Tämän alueen kaavamutoksen valmistuminen on ajoitettu kaavoitusohjelmassa vuoteen 2014.

Ensimmäisen kaava-alueen tarkennettu rajaus tummennettuna.

Alustava kaavaluonnos: Suojeltavia rakennuksia koskevia kannustimia

Tavoitteena on, että

- suojeltu rakennus saisi rakennusoikeuden suhteen etua verrattuna uudisrakentamiseen
- vanhan rakennuksen kohdalla on oleellisempaa muutosten sovitusta vanhaan taloon kuin käytetty rakennusoikeus; suojeltujen rakennusten rakennusaloilla rakennusoikeus koskee uudisrakentamista

Esimerkki alustavasta kaavamääräyksestä:

Olemassa olevassa suojellussa rakennuksessa saa muuttaa vaipan sisällä tiloja pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön sekä laajentaa rakennusta rakennusalan puitteissa rakennuslupaa merkitystä rakennusoikeudesta ja tontille sallitusta enimmäiskerrosalasta huolimatta.

Esimerkki kannusteista:

Rinnekatu 25. Pikkutaloa voi laajentaa ja myös hieman korottaa. Myös takana olevalle talolle voi rakennusalan puitteissa tehdä pienen laajennuksen.

YHTEYSTIEDOT:

Kaava 8256 ja projektin veto:

Riikka Rahkonen
projektiarkkitehti, läntinen alue
Tampereen kaupunki
puh. 040-801 2724
riikka.rahkonen@tampere.fi

Kaava 8257:

Sari Pietilä
erikoissuunnittelija, arkkitehti
Tampereen kaupunki
puh. 040-806 2699
sari.k.pietila@tampere.fi

Lisätietoa kaupungin kaavasivulla:
www.tampere.fi/kaavatjakiinteistot/kaavoitus/aseமாகাওওওওওওওওওওও

JÄRVIMAISEMAT SÄILYTETTÄVÄ - SANTALAHDEN RAKENTAMINEN UHKANA

Pispalan asukasyhdistys ja Pispalan Moreeni ovat jättäneet Pirkanmaan ELY-keskukselle aloitteen, jossa Pispalan järvimaisemat määriteltäisiin valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueeksi.

Aloite liittyy käynnissä olevaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointiin ja päivitykseen, joka ELY-keskuksessa on meneillään.

“Pispalanrinne on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) ja myös sieltä avautuvilta järvimaisemiltaan se on poikkeuksellisen merkittävä. Pispala on merkittävä kulttuurimatka-alue ja sen järvimaisemat ovat siihen kuuluva tärkeä matkailunähtävyys”, aloitteessa perustellaan.

Uudisrakentaminen uhkana

Järvimaisemia ei ole millään tavoin suojeltu eikä käynnissä oleva asemakaavoitus huomioi niitä riittävästi. Nä-

sijärvimaisemaa uhkaa Santalahden kaavaluonnoksissa suunniteltu ylikorkea, maisemat peittävä rakentaminen. Luonnokset ovat tulossa hyväksyttäviksi mahdollisesti jo tämän syksyn aikana.

Pyhäjärvimaisemaa uhkasi puolestaan yleiskaavan mukainen Pyhäjärven rannan kasvima-alueen asemakaavoittaminen asuntorakentamiseen.

Santalahden rakentamisen tapa päätetään pian

Santalahden uutta asemakaavaa valmistellaan parhaillaan. Luonnos siitä on tulossa nähtäville alkuvuodesta. Maanomistajat halusivat kaavaan jopa 15-kerroksisten kerrostalojen rakennusoikeuksia. Tämä peittäisi tehokkaasti Näsjärvimaisemat Pispalan rinteiltä.

- Mitään lopullisia päätöksiä rakentamisen tehokkuudesta ei ole kuitenkaan vielä tehty, sanoo apulaispormestari **Timo Hanhilahti**, joka on myös kaavoista päättävä yhdyskuntalautakunnan puheenjohtaja.

- Kaava ja rakentamisen tehokkuudet ovat tulossa yhdyskuntalautakunnan päätettäväksi kevään aikana nähtävilläolon jälkeen. Ymmärrän kyllä tehokkaan maankäytön tarpeet Santalahdessa, mutta myös Pispalan järvimaisemat on otettava rakentamisessa huomioon. Pispala sieltä avautuvine maisemineen on yksi Tampereen vetovoimaisimmista matkailukohteista, toteaa Hanhilahti.

Hanhilahti kaipaa kaavoittajilta päätöksenteon pohjaksi havainnollisia kuvia, joissa nähdään miten eri korkeuksinen Santalahden rakentaminen todellisuudessa vaikuttaisi järvimaisemaan Pispalan rinteiden eri korkeuksilta tarkasteltuna.

- Yhdistysten aloite järvimaisemien suojelemiseksi on tärkeä ja annamme siitä ELY-keskukselle aikanaan oman lausuntonne sekä otamme huomioon aloitteen huolen maisemista myös kaavaharkinnassa, lupaa Hanhilahti.

Järvimaisema-aloitteksti kokonaisuudessaan: www.pispala.fi/asy

Sky-Cidesco kosmetologi
TIINA ISOKASKI

Satakunnankatu 38,
33210 TAMPERE
puh. (03) 213 2226
www.kauneusafrodit.fi

ELÄINLÄÄKÄRI
Inka-Mari Anttila

Pättiniemenkatu 5
33270 Tampere

VASTAANOTTO AJANVARAUKSELLA p.040 585 9799

HAMMASLABORATORIO

MARKKU JÄRVINEN
erikoishammasteknikko

PIRKANKATU 3, 33230 TAMPERE. PUHELIN (03) 213 0329.

"Uudistetaan vanhaa ja valmistetaan uutta"

Vaatturi
Anne Äikäs

puh. 040 510 4197
Pyynikintie 25, ovi 8, Pyynikin Triko

Etsitkö työllesi tekijää?
Meiltä löytyy!

www.komeetta.eu

Kulttuuriosuuskunta Komeetta
Pyynikintie 25, 33230 Tampere
puh. 040 725 9280

Hiusmuotoilija
SATU SÄLMI

Tahmelankatu 6
33240 Tampere

Arvotaiteen myynti, osto,
vaihto ja ilmainen arviointi
p. 0400 731 262
www.artpispala.fi

Pispalan valtatie 13 A 1 (Pispalan taidetalo), 33250 Tampere

KAMPAAMO

HÄME

Reija Jantunen
Pyynikintori 8, puh. 222 0140

AVOINNA: ark. 9-17
la 9-13
ke suljettu

Heinätori

-ravintola, restaurant-

Pyynikintori 5, Tampere
puh. (03) 212 1205
www.heinatori.com

Lainalaatikko

puh. (03) 222 0956
Yritys- ja kotimuutot

www.lainalaatikko.fi

Vuokraamme:
• Laatikot
• Muuttokärryt
• Kotiinkuljetus

MUUTTOKESKUS
Noutovarasto Pispalanvaltatie 27

PARTURI
Team

Puh. 2221 333
Pyynikintori 3
(Heinätorin puolella)

Haluatko Länsi-Tampereen
ohitusliikenteen takapihallesi?
Me emme.

Tule mukaan vaikuttamaan!

Ota yhteyttä,
terhikiemunki@hotmail.com / heikki.p.luoto@gmail.com

Tampereen Perussuomalaiset toivottaa
Rauhallista Joulua ja menestystä Uudelle Vuodelle 2012!

MUKAVIN TAPA HANKKIA NOKIAN HAKKAPELIITAT?

myVianor-asiakkaille
AUTON VUOSIHUOLTO alk. 119€
Hinta normaalisti 129€
Liity myVianor palveluun www.vianor.fi/myvianor

NOKIAN
HAKKAPELIITTA 7

NOKIAN
HAKKAPELIITTA R

MONINKERTAINEN
TESTIVOITAJA!

TESTIVOITAJA!
TL 12/2011

MUISTA MYÖS MUUT AUTOHUOLTOPALVELUMME!

www.vianor.fi

Tampere: Pispalan valtatie 58, p. 010 401 3570

Matkapuhelimesta soittaessa 0,0828 €/puh. + 0,1704 €/min (alv. 23 %). Lankapuhelimesta soittaessa 0,0828 €/puh. + 0,0595 €/min (alv. 23 %).

Seuraa tapahtumia!

JOUULU

DO ITE 5.12 - 11.12 2011

Pispalan
valtatie 11 KLO 11.00-17.00

Talo jossa tekijä, näkijä ja kokija kohtaavat!

Käsitöitä ja
työteliäitä käsiä

JOUCAFFE

ART & KNOW

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PISPALAN
KUNTA

JOUHEN
KAREITA

ART & KNOW

RAJAPORTIN SAUNA 105 v. 1906-2011

Sauna - Kahvila - Hieroja

Pispalan valtatie 9 - www.rajaportinsauna.fi

Suomen vanhin yleinen sauna

puh. 03 222 3823

AVOINNA:

ma 18 - 22
ke 18 - 22
pe 15 - 21
la 14 - 22

Miesten ja naisten osasto
Maksu: ma ja ke 4€, pe ja la 6€
Myös sarjakortteja

Kysy tilauksaunoja, puh. 045 136 5557

Hierontahuone

Viljami Lehtonen
suomalaista perinnehierontaa
p. 050- 321 4552
Adam First
Rebalancing-hierontaa
p. 045- 208 8350

Saunahoidot

saunaterapeutti Johanna Linna
www.saunahoidot.fi
p. 050- 4940 501

Rajaportin kahvila

puh. 044 055 9353

AVOINNA SAUNA-AIKOINA JA TILAUksesta

Kahvia, pullaa, jäätelöä,
olutta, virvokkeita
ja pikkusytävää.
Sisätilaa 3 huoneessa
yhteensä n. 35 paikkaa.
Myös kokouksiin 1-3 huonetta
tarjoilulla tai ilman.
Kesäterassilla 20 paikka.

Erikoisaukioloajat:

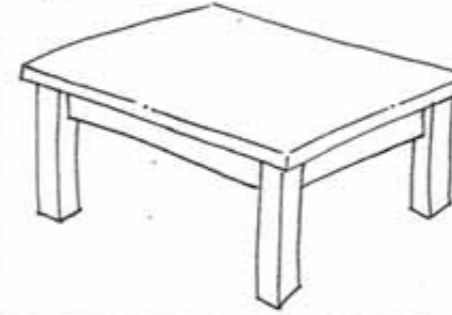
- Jouluaattona la 24.12. klo 12-18
- Tapaninpäivänä ma 26.12. klo 18-22
- Uudenvuodenaattona la 31.12. klo 14-22
- Loppiaisena pe 6.1. klo 15-21
- Muuten normaalit aukiolot.

Saunatuotteita:

- T-paitoja on monenlaisia ja monessa värissä. Hinta 15 €
- Tukevakankaiset saunakassit pitkällä sangoilla; musta tai valkoinen tai juuttikankainen. Hinta 8 €
- Saunan historiikkikirja "Puhraasta tuli". Hinta 15 €
- Reino-tohvelit ja Miesten vuoro -elokuvan DVD (engl. teksti) samassa paketissa. Hinta 39 €
- Tuotteet myynnissä kahviossa.
- pellavaiset saunahatut tulossa myyntiin, 12 €

MONEN ULKOISESTI NORMAALIN PÖYDÄN UUMENISSA LYMYÄÄ OUTO ELÄMÄNMUOTO, HOMO BYROCRATICUS. KUVAN PÖYTÄ 69,60 IKEASSA.

PÖYTÄ ON H.B:LE VÄLTÄMÄTÖN. SEN TÄYTYY SUOJATA HERKKÄ HIPIÄNSÄ PÖYTÄÄN KUIN ERAKKORAVUN SIMPUKANKUOREEN.

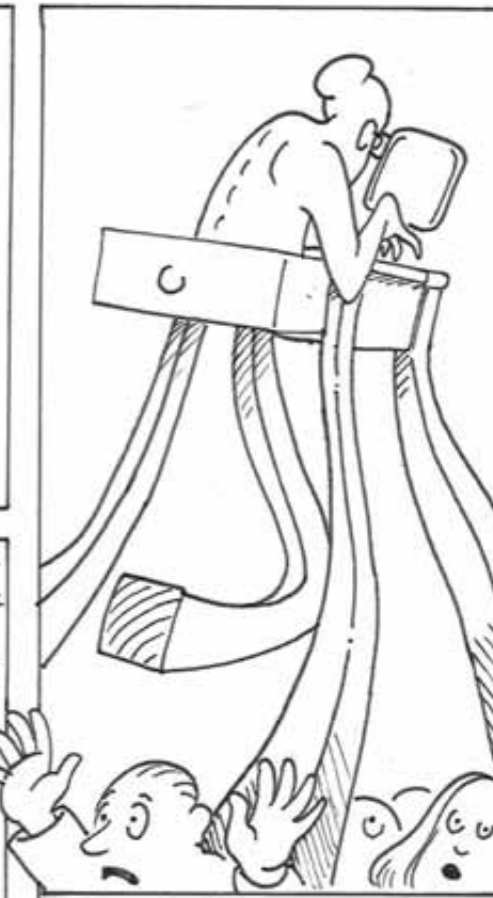
H.B. KÄYTTÄÄ ERITYISTÄ PUTKINÄKÖLÄITTEÄ, JOITEIVAT LAAJAT NÄKÖALAT PÄÄSE HÄIRITSEMÄÄN PÄÄTÖKSEN-TEKOPROSESSEJA.

H.B. ON VÄHÄÄN TYYTYVÄINEN; USEIN SILLE RIITTÄVÄT PAIJAUS JA KEHAISU.

H.B:TA ARVOSTETAAN SUURESTI VALLAN TYÖRUUKKASENA.

RAHVAAN PARISSA HOMO BYROCRATICUSTA KUITENKIN USEIN KAMMOKSUTAAN.

MARTTI MUTANEN
IN MEMORIAM

1949-2011

Ri

